

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/654/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

125/2014. (VI. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ jogi képviselője útján 2013. szeptember 11-én előterjesztett **panaszát** a 2014. június 12-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) a) A panaszos jogi képviselője 2013. szeptember 11-én terjesztett elő panaszt egy közterületi eseményen 2013. augusztus 25-én vasárnap 3 óra 30 perckor történt rendőri intézkedéssel szemben. A panasz alapjául szolgáló cselekményt a jogi képviselő a következőként írta le.

Az Sz. városban megrendezett közterületi rendezvényen 2013. augusztus 25-én vasárnap 3 óra 30 perckor 14 rendőr alakzatban megindult a B. tér felől a R. utcán, és egyenesen egy bódéhoz vonultak, ahol egy több tíz főből álló tömeg tartózkodott. A rendőrök behatoltak a tömegbe, és egyazon időpontban több személyt húztak ki onnan, akiket levittek a földre. Ezeket a személyeket az arányosság elvét megsértve, indokolatlanul – személyi sérüléseket is okozva – megbilincseltek. Ezt követően 7 személyt elvezettek a B. térre, ahol egy furgonba ültették, majd elszállították őket a Sz.-i Rendőrkapitányságra. A kapitányságon az

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

előállítottakat indokolatlanul hosszú időtartamon keresztül (két órán át) cellában tartották fogva, velük az eljárás egész időtartama alatt sértő, durva hangnemben beszéltek, majd a cellában aláírtattak velük egy formanyomtatványt, jogaikról és jogorvoslati lehetőségükről nem tájékoztatták őket.

A jogi képviselő a következő jogi indoklást adta elő.

Az intézkedő rendőrök figyelmen kívül hagyták a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (*továbbiakban: Rtv.*) 15. §-ában foglalt arányosság követelményét, a kényszerítő eszköz alkalmazásának követelményeit szabályozó 16. § rendelkezéseit, valamint megsértették a szolgálati fellépésre vonatkozó szabályokat [20. § (2) és (3) bekezdések], illetőleg az előállítást szabályozó 33. § (1) bekezdésének f) pontját.

A rendőrök állításuk szerint az intézkedést megelőzően többször figyelmeztették a dobosokat arra, hogy hagyjanak fel a zenéléssel, azonban ők annak nem tettek eleget.

A jogi képviselő kifejti, hogy amennyiben ez valóban megtörtént volna, az már önmagában rendőri intézkedésnek minősülne, és arra az Rtv. 20. § (2) bekezdése lenne irányadó, amelyből következően az intézkedő rendőröknek dokumentálniuk kellett volna az eljárás alá vont személyek személyazonosságát. (Amiből kifolyólag a későbbi, panaszolt intézkedést követően tudniuk kellett volna igazolni, hogy korábban pontosan mely személyeket szólították fel és mire.) A rendőrség fenti hivatkozása azon okból is ellentmondásos, hogy ha a korábbi felszólításnak a felszólított személyek nem tettek volna eleget, úgy az Rtv. 33. § (1) bekezdésének f) pontja alapján ezen személyeket már korábban elő kellett volna állítani. A rendőrség semmilyen okirattal nem tudja igazolni, illetve bizonyítani, hogy a panaszolt intézkedés alá vont személyek között található olyan személy, akit korábban figyelmeztettek.

A közterületi rendezvény több mint egy évtizede hozzátartozik az önfeledt szórakozás, zenélés, és italfogyasztás. Az eljáró rendőröknek tisztában kellett lenniük azzal, hogy egy ilyen durva fellépéssel riadalmat és ellenállást fognak kiváltani a békésen szórakozó emberekből, akiknek fogalmuk sem volt a rendőri intézkedés céljáról.

A jogi képviselő véleménye szerint a rendőröknek első lépésben el kellett volna különíteniük a tömegtől az eljárás alá vont személyeket, így elkerülhető lett volna, hogy olyan személyek is előállításra kerüljenek, akik a zenélésben nem is vettek részt, csupán értetlenül tiltakoztak a rendőri agresszió ellen. Az elkülönítést követően (mivel a zenészek a földön ültek, és fel sem merülhetett annak a lehetősége, hogy a rendőri intézkedés eredményességét veszélyeztessék) a rendőröknek az Rtv. 20. § (2) és (3) bekezdésében foglaltak szerint kultúrált és szabályszerű módon köszönniük és igazolniuk kellett volna magukat, közölni az intézkedés tényét és célját, és ezt követően igazoltatni az eljárás alá vont személyeket, majd felszólítani a szabálysértés abbahagyására. Az eljáró rendőrök ehelyett teljes mértékben figyelmen kívül hagyták az Rtv. 20. § (2) és (3) bekezdésében foglaltakat, és önkényesen „pofára” vonták intézkedés alá a személyeket, illetve azokat, akik szót mertek emelni – a laikusok számára is szemmel láthatóan – indokolatlan, aránytalan és durva rendőri intézkedéssel szemben.

Ebből következően a rendőrök azt sem tudták, hogy kikkel szemben intézkednek, melynek eredményeként az állítólagos csendháborítók közül egyetlen dobos volt a hét előállított személy között, a többiek tűzzsonglőrök, gólyalábasok és nézők voltak, akik a rendőri szakszerűtlen intézkedés eredményeként keveredtek bele az ügybe.

A rendőrség az indokolatlan és durva eljárását az állítólagos „ellenállással” indokolta, de arról „bölcse hallgatnak”, hogy mi váltotta ki azt, mintahogyan arról sem esik szó, hogy az azt megelőző eljárásuk során miért nem tartották be a jogszabályi előírásokat. A jogi képviselő számára nyilvánvaló, hogy a több órával előtte történt, konkrét személyekhez nem köthető, nem dokumentált, és nem befejezett rendőri felszólítás nem szolgálhat alapul arra, hogy a rendőrök a későbbiekben a jogszabály által előírt lépések betartása nélkül, mintegy lerohanják a békésen szórakozó embereket.

A jogi képviselő azzal zárja beadványát, hogy a rendőrségi hivatalos közleménye a mundér becsületének védelme érdekében készült, és a jogi és szakmai kimagyarázáson kívül még a tényekkel sincsen köszönő viszonyban. A hivatalos közlemény szerint személyi sérülés nem történt, amelynek ellentmond az ügyvel kapcsolatban szintén panaszos látletele, amely a könyök, a comb, a váll és a felkar zúzódásait állapítja meg.

b) A jogi képviselő mellékelte a panaszos leírását a történetekről.

A panaszos leírja, hogy szombat este a közterületi rendezvényen, miután három napi munkával, az utolsó felvonulással is végeztek és mindent elpakoltak, barátaival együtt elindultak meginni egy pohár bort a rendezvény méltán híres szórakozóhelyére. Amióta a panaszos ismeri a rendezvényt, minden este a felvonulást követően ide jönnek a zenészek, hogy kellemes hangulatot varázsoljanak, és a helyszínre csábítsák a vendégeket.

Aznapi második pohár borát kortyolgatta a panaszos, amikor ismerősöket látott egy kb. 30-40 fős társasággal, akik körülvettek három dobost. Miután fellépőként az a szakmájuk, hogy szórakoztassák a közönséget, szeretnek ők is az ilyesmihez csatlakozni. A panaszos, mivel nem tud és nem is szeret dobolni, táncolni állt be.

Kisvártatva, az egyik biztonsági őr odajött és morcos arccal követelte, hogy azonnal fejezzék be ezt az egészet, ne doboljanak, mert nincs rá engedélyünk. Ezt a társaságból a több mint tíz éves tapasztalat alapján, és azt látva, hogy az utcában nem messze diszkó szólt, náluk jóval hangosabban, és vidám emberek mászkálnak mindenhol az utcán, senki nem vette komolyan.

Később egy rendőr jött oda, azzal kiegészítve a biztonsági őréhez hasonló szöveget, hogy a szervezők kérik ezt. Ennél bővebb felvilágosítást nem volt hajlandó adni és rendőri igazolványt sem mutatott. Innentől alábbhagyott a dobolás, tapsolni kezdtek, nem is igazán volt egyértelmű, hogy akkor mit is tilos csinálni a kérdéses utcán? És mire nincs engedélyük? Nem látta, hogy bárkitől is pénzt kértek volna a dobosok, még egy árva kalapot sem vett észre a földön, tehát nem igazán értette a probléma lényegét.

Később, amikor meglátta, hogy vagy 20 rendőr határozott léptekkel közeledik a csoport felé, a panaszos szólt a dobosoknak, hogy menjenek innen, és elpakolta a saját cuccát. Amire felnézett, látta, hogy véletlenszerűen embereket elkapnak és hurcolnak a rendőrök, a panaszos ezen emberek között megpillantotta a kedvesét is. Elindult feléjük, hogy megnézzék, mit csinálnak vele és szóljon nekik, hogy ugyan ne bántsák, hiszen indulni készültek és nem csináltak semmi rosszat, nem is doboltak. A panaszos épp hogy két lépést megtett, amire a rendőrök már mindkét karját elkapták, és elkezdték hátracsavarni. Ebben a pillanatban látta, hogy a barátjára éppen öten zuhannak rá, hogy teperik a földre és csavarják hátra a karját.

A panaszos ekkor követhette el a legnagyobb hibáját, mert sikoltozva próbált közelebb kerülni a barátjához, és kiabált, hogy ne csinálják vele ezt. De mivel a panaszos nem túl nagytermetű,

ezért sok eredményt nem ért el ezzel. Több barátjuk mellettük sétált és próbálta meggyőzni a rendőröket, hogy ne hurcolják el az ártatlan fiatalokat. Érveikkel nem sokra mentek, ugyanis a rendőrök maximum durva beszélésekkel viszonzták azokat. A panaszos nem ellenkezett tovább, gondolta, akkor hamarabb elengedik, és különben is még mindig azt érezte, hogy amennyiben jogkövetően viselkedik, semmi okuk nincsen arra, hogy egy fiatal, nyugodt, józan lányt meghurcoljanak. Várta, hogy látván, hogy nem ellenkezik, elengedik, hiszen semmivel nem ártott nekik többet, mint bárki más az ott levők közül.

A panaszos már tudja, hogy naiv volt. A rendőrök ugyanis bűnözőként kezelték, rálökték a kedvese mellé a motorháztetőre, majd a falnak szorították. Megmotozták, és amikor megkérdezte az egyetlen rendőrnőt, akivel találkozott, hogy ezt mégis miért teszik és mit ártott, a rendőr utálkozó fejjel közölte, hogy akár be is kussolhat a panaszos, úgyis mindegy, mit mond.

Amikor a rendőrök megbilincseltek, a panaszos már sejtette, hogy nem lesz egyszerű dolga. Csendes felháborodás vett erőt rajta, de gondolta, legalább nem kell kint aggódnia a barátjáért, mert őt is viszik. A rendőrök kérték, hogy igazolja magát, mire a panaszos közölte, hogy azt nem tudja megtenni, ugyanis esélye sem volt arra, hogy magával hozza az iratait, ott maradtak az utcán. A panaszos kérte, hogy hadd menjen vissza értük, vagy legalább helyezték őket biztonságba. Erre azt a választ kapta, hogy azt nem lehet, felejtse el, és üljön be az autóba, négy rendőr közé. A panaszos beszállt a kocsiba, de továbbra is kérte őket, hogy biztosítsák, hogy egy forgalmas utcában ne vesszenek el az iratai, ha már nem hagynak semmi cselekvési lehetőséget. Szerencsájukra a panaszos barátnője elrakta a táskáját és a kendőjét, sajnos a barátja már nem járt ilyen jól, mert az otthagytott kabátja, természetesen nem került meg.

Miután a panaszoszt bevitték a rendőrszere, levették a bilincset és leültették. Ekkor látta, hogy a barátja vele szemben ül rács mögött egy szobában. Kérte őket, hogy nyissák kicsit ki az ajtót, hogy láthassák egymást, de a rendőrök ráförmedtek, hogy mit képzelsz. Egy családapa telefonja gyerekhangon megszólalt, a gyerekei keresték, vajon hova tűnhetett az apjuk. A rendőrök elvették minden iratukat, leltároztak minden vagyontárgyat, senkinél nem lehetett telefon, neki sem hagyták, hogy felvegye az övét.

A panaszos és egy másik lány mellett (aki melleleg éppen ült a padon és egy cigarettára gyújtott rá, amikor elvitték) ült az egyetlen normális rendőr, aki kissé barátságosabb hangnemet alkalmazott, és tájékoztatta az előállítottakat, hogy nemsokára elengedik őket, de büntetésre számíthatnak az engedetlenségük miatt. Ennél több információval senki nem látta el őket, senki nem mutatott semmilyen igazolványt az egész procedúra alatt, nem árulták el a résztvevő rendőrök vagy az akció vezetőjének nevét (mind azt mondták, hogy nem ismerik), vagy, hogy tehetnek-e panaszt.

Felvették az adataikat, majd aláírtak velük papírokat, amiken semmi komolyabb információ nem szerepelt, sem az, hogy mivel vádolják őket pontosan, vagy, hogy mi is történik egyáltalán velük. Az erről és hasonlókról szóló kérdéseikre goromba válaszokat kaptak nulla információtartalommal. Amikor a panaszos felállt, hogy kicsit átnyújtsa az elgémberedett izmait, rászóltak, hogy „üljél vissza és örüljél, hogy nem vagy odabilincselve!”.

Két óra múlva kiengedték és elzavarták őket. Amikor a panaszos és társai kérdezték, hogy hol tehetnének panaszt, akkor azt feleleték, hogy ott nem, de ott van egy papír, azon vannak a jogvédő szervezetek, menjetek azokhoz.

A panaszos megjegyzi még, hogy voltak közöttük olyanok (a családapa például), akiknek egyáltalán semmi köze nem volt az eseményekhez. A kedvese nyakán körbe piros véraláfutásokat látott, a bal karját alig tudta mozgatni, többek panaszkodtak fájdalomra és a panaszosnak is fájt a csuklója.

2) A jogi képviselő 2013. október 7-én panasz-kiegészítést terjesztett elő, amelyben a Testület állásfoglalásának áttételéről, illetve anonimizált formában történő közzétételéről nyilatkozott, valamint számos iratot mellékel az esettel összefüggő, rendzavarás szabálysértése miatt a panaszos társaival szemben folytatott szabálysértési eljárás előkészítő szakaszában tartott tanúk (rendőrök) meghallgatásáról. Az iratokat a Testület az állásfoglalás III. részében ismerteti.

3) A jogi képviselő 2014. március 18-án a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszos társai ügyében tartott szabálysértési eljárásban tartott tárgyalások (a rendőrök tanúkenti meghallgatásainak) jegyzőkönyvét, amelyeket a Testület – a rendőri intézkedés szempontjából – a szükséges mértékig a jelen állásfoglalás III. részében, a rendőrségi iratokkal együtt ismertet.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) Az intézkedés napján kelt, előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentést F. B., Gy. G., P. Sz., M. I., N.A., N. T. r. főtörzsőrmesterek és K. E. r. törzsszázlós írta alá.

A jelentés szerint a panaszost 2013. augusztus 25-én 3 óra 30 perckor állították elő az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának első fordulata alapján – mint szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy – állították elő Sz. város, R. utca alatti helyen. Az intézkedés során az Rtv. 47. § alapján testi kényszerít és az Rtv. 48. § d) pontja alapján bilincset alkalmaztak, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. § (4) bekezdés szerint. A kényszerítő eszközök alkalmazása előtt figyelmeztetés történt, anyagi kár és sérülés nem keletkezett, a panaszos hozzátartozója, vagy képviselője kiértesítését nem kérte.

Az intézkedés alapjául szolgáló eseményt a jelentés a következőként rögzíti.

2013. augusztus 25-én 3 óra 30 perckor a rendezvény biztosításában vett részt F. B. r. főtörzsőrmester a szolgálatos állománnyal, amikor az állományilletékes parancsnok összevonást rendelt el. Mivel egy csapatnyi zenész a többszöri felszólítás ellenére sem hagyott fel jogsértő cselekményével, a csoportot előállították.

Az előállítások megkezdését követően a panaszos és még több személy az intézkedő járőrparók közzé lépett, a megkezdett intézkedés lefolytatását akadályozta, az intézkedő rendőröket sértegette, és számon kérte. A cselekményüket a „Törvény nevében!” felszólítást

követően sem hagyták abba, ezért előállították őket. A panaszos és társai a testi kényszernek aktívan ellenálltak, ezért előzetes figyelmeztetésüket követően megbilincseltek. A rendőrkapitányságon az előállító helyiségben helyezték el őket, közölték velük, hogy ellenük szabálysértési eljárást indítanak, amelyet tudomásul vettek. A panaszost tájékoztatták arról, hogy az intézkedés ellen a Testületnél 20 napon belül panaszt tehet, amelyet szintén tudomásul vett.

A jelentés rögzíti, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján a panaszosnak az előállítás okáról a tájékoztatót átadták, illetve az előállítás idejéről szóló igazolást kiadták, illetőleg az előállító egységben történő elhelyezéssel kapcsolatban a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendeletben meghatározottokról, valamint a 19/1996. (VIII. 23.) ORFK utasítás alapján a jogairól és kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatót megkapta.

A jelentés szerint az előállítás oka 5 óra 20 perckor megszűnt, ekkor a panaszost szabadon bocsátották.

A parancsnoki kivizsgálás szerint a panaszossal szemben foganatosított intézkedés és a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű, szakszerű volt, és az eljárás az Rtv. 15. § (1) és (2) bekezdésében foglalt arányosság követelményének megfelelt.

2) Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint az intézkedés 2013. augusztus 25-én 3 óra 30 perctől 5 óra 20 percig tartott. Az igazolás mellékletében jogvédő szervezetek elérhetőségei szerepelnek.

3) A csatolt iratok között szerepelt „az előállító helyiségben elhelyezett személytől átvett letéti tárgyak jegyzéke” is, ami szerint a panaszosnak nem volt letétbe vett tárgya.

4) A „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentum szerint a panaszos akként nyilatkozott, hogy anyanyelvén szóban és írásban tájékoztatást kapott az előállító helyiségben elhelyezett személyek jogairól és kötelezettségeiről, azok gyakorlásának módjáról, a panasz előterjesztésének módjáról, a fegyelmi vétségekről, a kezdeményezhető eljárásokról, és a jogorvoslati lehetőségeiről. Az irat azt is rögzíti, hogy a panaszos az Rtv. 18. § (1) bekezdésében biztosított kiértékelést nem kérte, valamint az írásos tájékoztatót átvette.

A panaszos a nyilatkozatot aláírásával ellátta.

5) A szabálysértési feljelentés szerint a panaszos 2013. augusztus 25-én 3 óra 30 perckor a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 216. §-ába ütköző, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követte el.

A tényállás szó szerint megegyezik az előállítás végrehajtásáról készült jelentés tényállásával, így a Testület ehelyütt nem ismerteti az iratot.

6) V. I. r. alezredes 2013. augusztus 28-án jelentést írt a rendezvényen 2013. augusztus 22-25. között történt rendőri intézkedésekről.

A r. alezredes 2013. augusztus 24-én 16 órától 2013. augusztus 25-én 4 óráig a rendezvény rendőri biztosításának helyszínparancsnoki feladatait látta el. A rendezvény eseményei az egyes helyszíneken az engedélyezett programterv alapján, így a kérdéses utcában is minden

nap 9 órától legkésőbb 24 óráig tartottak. A rendőrök a rendezők megbízás alapján a rendezvény helyszínein a rendezvények ideje alatt és azokon kívül az éjszakai, hajnali órákban is teljesítették a feladataikat.

A kérdéses utcában 2013. augusztus 24-én 22 óra 30 perckor kezdődött az utolsó engedélyezett és szervezett program, amely körülbelül 24 órára véget ért. Ezt követően már csak a bortermelői pavilonok tartottak nyitva, engedélyezetten. 2013. augusztus 25-én, 1 óra körüli időben P. Z. és B. B. főszervezők azzal fordultak a r. alezredeshez, hogy a rendezvény meghívott előadóinak, fellépőinek listáján nem szereplő, de ott ennek ellenére fellépő kongadob együttes, e tevékenység abbahagyására történő szervezői felszólításnak nem tesz eleget, ezért rendőri intézkedést kérnek.

A főszervezők elmondták, hogy az együttes nem szerepelt a közterületi rendezvény meghívott előadóinak, fellépőinek listáján és tevékenységük miatt több – csendháborításra utaló – lakossági bejelentést is kaptak. Még 2013. augusztus 23-án, a késő éjjeli órákban merült fel első ízben probléma a tevékenységükkel kapcsolatban. Akkor a főszervezők felszólították az együttest, hogy tevékenységüket (legálisan) csak és kizárólag egy ezzel foglalkozó iroda által kibocsátott engedély birtokában gyakorolhatják. A kongadob együttes az akkori, a tevékenység abbahagyására történő szervezői felszólításnak bár nehezen, de eleget tett. A tájékoztatást tudomásul vették, egyúttal ígéretet tettek arra, hogy a megkövetelt engedélyt a szervezői tájékoztatás, útmutatás alapján beszerzik, addig tevékenységükkel felhagynak.

2013. augusztus 25-én, a hajnali órákban azonban a kérdéses utcában ismét „felléptek”. Arra való tekintettel, hogy az egyes rendezvényhelyszíneken a szervező által kiadott engedély csak 24 óráig szól, és a kongadob együttes jelentős zajhatást produkált, a szervezők részéről P. Z. és B. B. főszervezők a helyszínre mentek. A helyszínen való megjelenésük (fő)szervezői minőségéhez kétség nem fért, ezt részben a jól láthatóan viselt „főszervező” kitűző, részben az támasztja alá, hogy a korábbiakban is kapcsolatba léptek már az együttesel, személyüket tehát az együttes tagjai ismerték. Az együttes előzetes ígéretével ellentétben engedélyt nem szerzett be, illet felmutatni a szervezőknek nem tudott, tőlük a fellépésre szóló, engedély kiadása iránti kérelem nem érkezett a szervezőkhöz.

A főszervezők felszólították a dobosokat illegális tevékenységük abbahagyására, a felszólítás azonban eredményre nem vezetett. B. B. ezt követően felvette a kapcsolatot M. T. kuratóriumi elnökkel. Az elnök közölte, hogy az általa ismert együttes nem rendelkezik a szükséges engedéllyel, valamint, hogy az egyes helyszíneken a kiadott engedélyk amúgy is legfeljebb 24 óráig szólnak, tehát a dobosoknak tevékenységüket be kell szüntetni. A főszervezők ezt követően ismételten felszólították a doboló személyeket a tevékenység abbahagyására, ez a felszólítás sem hozott eredményt, ezért P. Z. főszervező a r. alezredeshez fordult segítségért.

A r. alezredes ezt követően a főszervezőkkel, valamint a rendezvényt biztosító vagyónvédelmi cég kapcsolattartójával a helyszínre ment, ahol a jelenlétében a főszervezők ismételten felszólították a dobolókat a tevékenység abbahagyására. Ezt követően – a rendezvény rendőri biztosításának helyszíni parancsnokaként – felszólította őket arra, hogy a rendező - jogszerűrendelkezésének tegyenek eleget. A felszólítás nem hozott eredményt, a személyek „tüntetőleg” folytatták a dobkoncertet, ezért negyed óra elteltével a felszólítás megismétlésére került sor, a vonatkozó rendőri szakmai előírások megtartásával. (A r. alezredes tájékoztatta a dobosokat arról, hogy tevékenységükkel a hajnali órákban indokolatlan, nagymértékű zajt okoznak, ezzel elkövetik a Szabs. tv. 195. §-ba ütköző „Csendháborítás” szabálysértését, és mivel a csendháborítás abbahagyására irányuló rendezői felszólításnak nem tettek eleget,

egyúttal ezzel elkövetik az Szabs. tv. 169. § (2) bekezdés b) pontjába ütköző „Rendzavarás” szabálysértést is. A r. ezredes közölte velük, hogy amennyiben tevékenységüket az ismételt rendőri felszólítás ellenére tovább folytatják, elő fogják őket állítani a rendőrkapitányságra, és a szabálysértések elkövetése miatt szabálysértési feljelentéssel élnek velük szemben.)

Az ismételt felszólítást követően az együttes mintegy negyedóra időtartamra felhagyott tevékenységével, majd azt ismét folytatta. A r. alezredes álláspontja szerint a rendezői jelzést követően a tudomására jutó jogsértések miatt az Rtv. 13. §-a alapján intézkedési kötelezettség terhelte, ezért a személyek előállítására mellett döntött.

Felmérve és értékelve a körülményeket, így a rendezvény helyszínén jelen lévő nagyszámú (a helyszín jellegéből fakadóan szemmel láthatóan illuminált állapotú) érdeklődőt, a felfokozott hangulatot és indulatokat – a közönség egyértelműen és nyilvánvalóan a dobosok támogatására sorakozott fel – a rendőri intézkedés megkezdése előtt a r. alezredes a rendőri erők összevonását rendelte el, majd a kellő számú biztosító erővel megkezdtek a rendőri intézkedést.

A dobosok rendezvény területéről történő kivezetésére kijelölt 3 járőrpár közül, K. I.-t az erre kijelölt járőrpár – a felszólítást követően – ellenszegülés nélkül kivezette, így az ő esetében kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor.

T. S. és W. G. az intézkedésnek ellenállt, a rendőri felszólítás ellenére próbálta azt megakadályozni, ezért a beosztott állomány az Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pontja alapján mind a két személlyel szemben kényszerítő eszközöket (testi kényszer és bilincs) alkalmazott, egyéb kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor.

Az intézkedés közben a helyszínén jelen lévő személyek közül négyen (W. K., K. G., A. K. és a panaszos) az intézkedő rendőrök és az intézkedés alá vont személyek közé álltak, a rendőri felszólítás ellenére is testi erővel próbálták megakadályozni az előállítást, ezért velük szemben is kényszerítő eszközök (testi kényszer és bilincs) alkalmazására került sor.

Mind a hét - rendezvényről kivezetett- személlyel szemben előállítást fogatosítottak.

Az előállítást követően három személlyel szemben „csendháborítás” és „rendzavarás” elkövetése miatt, míg a „jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség” szabálysértés elkövetése miatt mind a hét személlyel szemben megtették a szabálysértési feljelentést.

A r. alezredes álláspontja szerint a végrehajtó állomány a szükséges mértékig, az arányosság elvének betartásával hajtotta végre az intézkedést, a kényszerítő eszközök alkalmazását, személyi sérülést, anyagi kárt nem okoztak, megfelelően ezzel az Rtv. 15.-16. §-aiban írtaknak. Ezért a r. alezredes megállapította, hogy a rendőri intézkedés végrehajtása megalapozott, jog- és szakszerű, a kényszerítő eszközök alkalmazása a Szolgálati Szabályzat 38. § (5) bekezdésére figyelemmel szakszerű, szükséges, jogszerű és arányos volt.

A rendőri intézkedésekkel kapcsolatosan panaszt – a jelentés elkészítésének időpontjáig – egyetlen rendőri intézkedéssel érintett személy sem terjesztett elő.

7) Az illetékes rendőrkapitányság megküldte a sz.-i Nyomozó Ügyészség hivatalos eljárásban elkövetett bántalmazás büntette miatt tett feljelentést elutasító, 2013. szeptember 16-án kelt határozatát. A határozat indokolása szerint a feljelentésben megjelölt cselekmény nem

bűncselekmény. (A feljelentést ismeretlen személy tette, arra hivatkozva, hogy a rendőrök 2013. augusztus 25-én éjjel az intézkedésük közben aránytalan testi erőszakhoz folyamodtak, amely kimeríti a fent megjelölt bűncselekményt.)

A rendőrkapitányság mellékelte a Nyomozó Főügyészség előjárói intézkedés elmulasztásának vétsége miatt, H. Cs. által a megyei rendőr-főkapitányság vezetője ellen tett feljelentést elutasító, 2013. szeptember 26-án kelt határozatát. A feljelentő szerint a csekély mértékű szabálysértést megvalósító dobos táncos csoporttal szemben a rendőrség brutálisan lépett fel, amelynek célja a karhatalmi erőfitogtatás volt. A túlkapás miatt azonban a megyei rendőr-főkapitány elmulasztotta a rendőrök felelősségre vonását. A határozat indokolása szerint a feljelentésben megjelölt cselekmény nem bűncselekmény.

A határozatok további ismertetésétől a Testület eltekint, mivel azok nem relevánsak az ügy szempontjából.

8) Az illetékes rendőrkapitány a megyei rendőr-főkapitánynak 2013. október 11-én és az október 17-én kelt átirataiban – a Testület kérdéseit megválaszolva – következőként foglalta össze a kifogásolt rendőri intézkedést.

A közterületi rendezvényen 2013. augusztus 25-én 3 óra 30 perckor történt rendőri intézkedésről rendőrségi videofelvétel, illetve hanganyag nem készült.

A vizsgált rendőri intézkedés időszakában, 2013. augusztus 24-én 16 órától augusztus 25-én 4 óráig a rendezvény helyszíni biztosításának parancsnoki feladatait V. I. r. alezredes, a Sz.-i Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztályának vezetője látta el.

Az összefoglaló jelentés a továbbiakban az intézkedést és annak előzményeit (dobosok felszólításait) ismerteti, amely megegyezik V. I. r. alezredes 2013. augusztus 28-ai jelentésével, illetve a r. alezredes rendzavarás szabálysértés elkövetése miatt indított előkészítő eljárásban 2013. szeptember 18-án tett (a jelen állásfoglalás II/9/g pontja alatt ismertetett) tanúvallomásában foglaltakkal, ezért a Testület csak az új részeket ismerteti.

A Testület szolgálati fellépésre vonatkozó kérdésére válaszolva a jelentés rögzíti, hogy az Rtv. 20. §-ában foglalt kötelezettségeinek a rendőri biztosítás parancsnoka a zenélőkkel szemben foganatosított intézkedések előtt eleget tett, azonban az intézkedést akadályozókkal szemben erre nem volt mód, mert a kötelezettség teljesítése az intézkedés szakszerű és biztonságos lefolytatását veszélyeztette volna.

A rendőri létszámmal kapcsolatban a jelentés rögzíti, hogy a helyszínen tapasztalt körülmények miatt (ott lévők létszáma, felfokozott hangulat) a parancsnok a rendőri intézkedés megkezdése előtt a rendőri erők összevonását rendelte el (csapaterő alkalmazása nélkül), majd a kellő számú biztosító erővel megkezdte az intézkedést. A három személlyel szemben foganatosítandó intézkedések végrehajtására a biztosításba bevont rendfenntartó járőröket jelölte ki, az intézkedés biztosítására további hat főt osztott be.

A rendőrség a zenélők mellett azért intézkedett a helyszínen tartózkodókkal, mert összesen négy fő – köztük a panaszos – az intézkedő rendőrök és az intézkedés alá vont személyek közé próbált állni, a megkezdett előállítást akadályozta, őket számon kérte, sértegette. Ezen cselekményével a rendőri felszólítás ellenére sem hagyott fel.

Az előzetes figyelmeztetésekre vonatkozóan a jelentés rögzíti, hogy a rendőrök a panaszos előállításánál nem feltételezték, hogy a csendháborítás miatt már felszólítással éltek, vele szemben ugyanis nem csendháborítás miatt intézkedtek.

A panaszos vonatkozásában a jelentés rögzíti, hogy a megkezdett előállításoknál az intézkedő rendőrök közé lépett, az intézkedést akadályozta, őket sértegette és számon kérte. Cselekményét a „Törvény nevében!” felszólítást követően sem hagyta abba, ezért előállították. Az előállítás okáról szóban tájékoztatták a panaszost. Testi kényszer alkalmazására azért került sor, mert a panaszos testi erővel akadályozta az intézkedést, ezt követően a testi kényszernek is aktívan ellenállt, így az ellenszegülés megtörése érdekében az Rtv. 48. § d) pontja alapján bilincset alkalmaztak vele szemben. A bilincselés 3 óra 30 perctől 3 óra 50 percig tartott, a panaszos kezeinek hátra bilincselésével. A kényszerítő eszközökre történő előzetes figyelmeztetés az intézkedés körülményeire és az intézkedés eredményességének biztosítására tekintettel nem hangzottak el. (Ez az előállításról szóló jelentésben tévesen került rögzítésére.) A panaszossal szemben valóban két személy alkalmazott testi kényszert. Az előállított személyeket a szolgálati gépjárműhöz kísérték, de a motorháztetőre nem löktek senkit.

Az intézkedő rendőrök és a panaszos között elhangzott párbeszédéről a rendelkezésre álló dokumentációk nem tartalmaznak adatot. Az intézkedő rendőrök fellépése ugyan határozott volt, azonban nem beszéltek durva, sértő módon a panaszossal. Rendőrnő az intézkedésben közvetlenül nem vett részt, azonban a biztosítás érdekében három rendőrnő volt jelen, ami a közösségi oldalakon megosztott videofelvételen is látszik.

A panaszos az elfogásakor a helyszínen hagyott táskájáról nem tett említést, így a rendőrségnek nem volt tudomása a helyszínen maradt esetleges vagyontárgyairól. A kényszerítő eszközök alkalmazását követően a panaszos közölte személyazonosító adatait.

A Testület azon kérdésére, hogy tételesen milyen eljárási cselekményeket fogantatosítottak az a panaszos előállítása során, a jelentés rögzíti, hogy az előállítás időtartamát a szabálysértési eljárás megindítása érdekében az adatok és körülmények tisztázása, valamint a szükséges dokumentáció (jelentés és igazolás) elkészítése indokolta.

A panaszos hozzátartozó vagy más személy kiértesítését nem kérte. A végrehajtó állomány a szükséges mértékig, az arányosság elvének betartásával hajtotta végre az intézkedést, a kényszerítő eszközök alkalmazását, amellyel személyi sérülést, anyagi kárt nem okoztak, megfelelően ezzel az Rtv. 15-16. §-ban foglaltaknak. A rendőri intézkedéssel, sérüléssel kapcsolatosan panaszt egyik érintett sem terjesztett elő. Erre tekintettel orvosi vizsgálatra nem is került sor, a panaszos későbbi orvosi vizsgálatáról nincs a rendőrségnek tudomása.

A panaszost nem az előállító helyiségben helyezték el, mivel az előállítottak száma és a nemük ezt nem tette lehetővé. Őrzésére az előállító helyiségek előtti folyosón került sor. A rendőrségi objektumban tanúsított magatartása miatt bilincselése nem volt indokolt. Abban az esetben, ha a kijelölt tartózkodási helyét el akarta hagyni, a rendőrök felszólíthatták a kijelölt tartózkodási helyen maradásra, illetve kilátásba helyezhették bilincs alkalmazását, amire az Rtv. 48. § c) pontja és a Szolgálati Szabályzat 41. § (2) bekezdés alapján lett volna lehetőségük.

Az intézkedő rendőr a panaszossal közölte, hogy ellene szabálysértési eljárás indul, amit a panaszos tudomásul vett, a szabálysértés elkövetését elismerte. A panaszost tájékoztatták

arról, hogy az intézkedés ellen a Testületnél tehet panaszt, ezen túl az igazoláson feltüntetett jogvédő szervezetek listáját is megkapta. A panaszos 5 óra 20 perckor távozott a Sz.-i Rendőrkapitányságról.

9) A jogi képviselő 2013. október 7-ei panasz-kiegészítésében számos iratot mellékel az esettel összefüggő, rendzavarás szabálysértése miatt a panaszos társaival szemben folytatott szabálysértési eljárás előkészítő szakaszában tartott tanúk (rendőrök) meghallgatásáról.

a) M. I. r. főtörzsőrmester 2013. szeptember 10-én a fenti rendzavarás szabálysértés elkövetése miatt W. G., K. I. és T. S. ellen indított előkészítő eljárásban tanúként a következőket nyilatkozta. (Az eset a panaszos ügyével a helyszínen történt rendőri intézkedések miatt összefügg, mivel a panaszoson kívül több személyt is előállított aznap a rendőrség. A Testület ezen iratokat az eset szempontjából, csak a szükséges mértékig ismerteti.)

A r. főtörzsőrmester 2013. augusztus 24-én 16 órától másnap 4 óráig látott el szolgálatot a közterületi rendezvényen, amely teljesítése során 2013. augusztus 25-én 3 óra 30 perckor a Figyelő 851, helyszíni parancsnok utasítására Sz. város, R. utcába ment, mivel a főszervezők (P.Z. és B.B.) jelezték a Figyelőnek, hogy ott több személy mások nyugalma zavarva, hangosan, többszöri figyelmeztetésük ellenére dobol. Emiatt már több lakossági bejelentést is kaptak. M. I. r. főtörzsőrmester a dobosokhoz odament Gy. G. r. főtörzsőrmester, N. A. r. főtörzsőrmester, N.T. r. főtörzsőrmester, F.B. r. főtörzsőrmester, P. Sz. r. főtörzsőrmester, valamint parancsnokuk, Figyelő 851 (V. I. r. alezredes) társaságában, illetve velük tartottak a rendezők is. Először a rendezők szólították fel a személyeket, hogy hagyják abba a dobolást. Mivel a dobosok nem tettek eleget a felszólításnak, ezért a jelenlévő rendőrök intézkedés alá vonták a személyeket, M. I. r. főtörzsőrmester biztosította az intézkedést.

Az igazoltatás után a dobosok rövid időre abba hagyták, majd újra folytatták a dobolást, pedig a dobosok látták, hogy a rendőrök ott állnak a közelben. Ezt követően ismét felszólították és figyelmeztették őket, hogy ha nem hagyják abba a cselekményt, akkor annak mi lesz a következménye.

Mivel újra elkezdtek dobolni, egyre több ember állt körülöttük, a Figyelő 851 vezetésével a személyek a „Törvény nevében!” szavak előrebocsátásával, egyenként testi kényszer alkalmazásával ki lettek vezetve a tömegeből, a R. utcából a Z. utca felé. Bilincselés és ruházat átvizsgálást követően elő lettek állítva a Sz.-i Rendőrkapitányságra.

M. I. r. főtörzsőrmester kérdésre válaszolva kijelentette, hogy tudomása szerint gumibot alkalmazására nem került sor. A r. főtörzsőrmester emlékei szerint ő T. S.-t bilincselte meg, de ebben nem volt teljesen biztos. Személyi sérülés nem történt, ezért nem is vittek orvoshoz senkit, hiszen nem jelezte senki, hogy orvosra lenne szüksége.

b) Gy. G. r. főtörzsőrmester 2013. szeptember 11-én szintén a fenti rendzavarás szabálysértés elkövetése miatt indított előkészítő eljárásban tanúként 2013. szeptember 11-én a következőket nyilatkozta. (A Testület kizárólag az új információkat ismerteti.)

Az intézkedés előzményeit tekintve a nyilatkozat tartalma azonos a korábbi nyilatkozatokéval. Gy. G. r. főtörzsőrmester emlékei szerint T. S.-t M. I. r. főtörzsőrmesterrel vezette ki a tömegeből, már megbilincselte állapotban. Ezt követően K. E. r. törzssászlóssal beszállították a személyeket a Sz.-i Rendőrkapitányságra. Az intézkedés írásos dokumentálását F. B. r.

főtörzsőrmester végezte, az ideiglenes őri feladatokat ellátó rendőr személyét a r. főrm. nem tudta felidézni.

c) F. B. r. főtörzsőrmester 2013. szeptember 11-én szintén a fenti rendzavarás szabálysértés elkövetése miatt indított előkészítő eljárásban tanúként 2013. szeptember 11-én a következőket nyilatkozta. (A Testület kizárólag az új információkat ismerteti.)

A rendezők felszólításának eredménytelensége miatt vonták intézkedés alá a dobosokat, és ezen intézkedés biztosításában vett részt a r. főtörzsőrmester. Az intézkedés után kis idő elteltével újra kezdődött a dobolás és a kiabálás, ezért felszólítást követően a jogi következmények ismertetése után egyenként kivezették a dobosokat a tömegből, testi kényszer alkalmazásával. A dobosok kivezetésében a r. főtörzsőrmester nem vett részt, csupán a kivezető rendőröket biztosította, majd az intézkedést akadályozó személyek bilincselését végezte, valamint kijelentette, hogy tudomása szerint gumibot alkalmazására nem került sor. Az intézkedés írásos dokumentálását a r. főtörzsőrmester Gy. G. r. főtörzsőrmesterrel együtt végezte el.

d) N. T. r. főtörzsőrmester 2013. szeptember 11-én a fenti szabálysértés elkövetése miatt indított előkészítő eljárásban tanúként történő meghallgatása során a következőket adta elő.

A . r. főtörzsőrmester 10 percben jelölte meg azt az időintervallumot, amíg szünetelhetett a dobolás, és ami után újra kezdték a rendezvény résztvevői a hangoskodást, illetve a „sün” szavakat kiabálták a rendőrök felé. Gy. G. r. főtörzsőrmesterrel együtt egy személy bilincselésében vett részt, akinek személyére nem emlékszik, de abban biztos, hogy nem azonos a szabálysértési feljelentésben megjelölt személyekkel.

e) N. A. r. főtörzsőrmester 2013. szeptember 11-én a fenti szabálysértés elkövetése miatt indított előkészítő eljárásban tanúként történő meghallgatása során felvett jegyzőkönyv a fentiekhez képest új információt nem tartalmaz.

f) A rendezvény biztosításának felelőse, P. Z. a fenti személyekkel szemben rendzavarás szabálysértés elkövetése miatt indított előkészítő eljárásban tanúként 2013. szeptember 18-án a következőket nyilatkozta.

A rendezvény logisztikai felelőseként P. Z.-hez tartozott a rendezvény biztosítása, amely során 2013. augusztus 24-én már több alkalommal felszólították a dobosokat, hogy hagyják abba a zenélést, mivel nem volt rá engedélyük. A dobosokat tájékoztatták, hogy a szükséges engedélyért menjenek be a rendezvény vezetőjéhez. Megígérték, hogy egyeztetnek róla. Másnap, augusztus 25-én a dobosok ismét zenéltek a kérdéses utcában. P. Z. éjjel egy óra körüli időben kollégájával, B. B.-vel odament hozzájuk, megkérték őket, hogy hagyják abba a zenélést, mivel a lakóktól és járókelőktől is kaptak korábban bejelentést, hogy zavarják a nyugalmaikat. A többszöri felszólítások ellenére is folytatták a dobosok a zenélést, ezért a rendőri biztosítás parancsnokától, V. I. r. alezredestől segítséget kértek, és a rendőri erővel együtt odamentek a dobosokhoz. Először V. I. r. alezredes kérte meg őket, hogy rendezői kérésre fejezzék be a dobolást, illetőleg tájékoztatták őket, hogy ha a felszólítások ellenére ennek nem tesznek eleget, akkor rendzavarás szabálysértés miatt elő lesznek állítva.

A dobosok köré gyűlt csapat tagjai eközben hözöngtek a rendőrök ellen, hogy miért nem hagyják őket zenélni. Ezután egy kis ideig megszűnt a dobolás, azonban 10-15 perc elteltével újra elkezdtek dobolni. A tanú időközben távozott egy másik helyszínre, csak akkor ért vissza,

amikor a rendőrök már a Z. utca felé kivezették a rendzavarókat a tömegből, így arról sincs tudomása, hogy mely személyeket állítottak elő.

g) V. I. r. alezredes szintén a fenti rendzavarás szabálysértés elkövetése miatt indított előkészítő eljárásban tanúként 2013. szeptember 18-án a következőket nyilatkozta.

A vallomás eleje szó szerint megegyezik a r. alezredes 2013. augusztus 28-ai jelentésének tartalmával, ezért a Testület csak a jegyzőkönyv új részeit ismerteti.

A jegyzőkönyv szerint a védő azon kérdésére, hogy miért állt fent a rendzavarás szabálysértés 1) bekezdés b) pontja, a r. alezredes úgy nyilatkozott, hogy azért, mert nevezetteket a rendezők, illetve a rendőrök is több alkalommal is figyelmeztették arra, hogy cselekményükkel (dobolás) több szabályszegést, illetve szabálysértést is elkövetnek. Sz. Város polgármestere zajkibocsátási határérték megállapításáról szóló határozatában 23:00 óráig engedélyezte csak az 55 dB (A) zajkibocsátást, 23:00 órát követően már csak 45 dB/A határérték lehetett a zajterhelési határérték.

- A rendezvény biztonsági tervében a rendezők valamennyi tervezett rendezvényt szerepeltették és azokat megfelelő létszámú rendezővel biztosították. Ezen rendezvény (dobolás) nem szerepelt a biztonsági tervben, így a rendezők sem voltak a biztosítására rászervezve, ezért annak megtartása nagyfokú biztonsági kockázatot jelentett.

- A jogsértést elkövető dobosok a rendezőktől nem kértek, ezáltal nem is kaphattak engedélyt a rendezvényen történő fellépésre. A rendezvény szervezőjének és rendezvényt biztosító rendezőknek joguk van eldönteni, hogy az általuk szervezett rendezvényen ki, mikor és hogyan léphet fel.

h) P. A. r. őrmester 2013. szeptember 19-én a fenti szabálysértési eljárás előkészítő eljárása során a következőket adta elő.

Miután a sikertelen rendezői felszólítást követően a parancsnok is felszólította zenélőket a cselekmény abbahagyására, illetve figyelmeztette őket az előállítás lehetőségére, az intézkedést követően rövid ideig nem zenéltek a dobosok, de 15-20 perc elteltével újra elkezdtek dobolni. Ekkor újra figyelmeztették őket, de mivel a felszólításnak nem tettek eleget, ezért testi kényszer segítségével egyenként ki lettek emelve a tömegből a Z. utca irányába.

P. A. r. őrmester B. Z. r. törzsőrmesterrel kivezette az egyik személyt, aki nem volt agresszív, nem tanúsított ellenálló magatartást, ezért gumibot alkalmazására nem volt szükség. A rendőrök köré gyűlt emberek hangos kiabálással, „sünözéssel” próbálták akadályozni az intézkedést, és miután az intézkedés alá vont személyt sikerült a tömegből kivinni, a r. őrmester hallotta, hogy további személyek hangos beszólogatással próbálják a mögötte lévő kollégák intézkedését akadályozni, ezért visszafutott segíteni. Ez idő alatt B. Z. r. törzsőrmester gondoskodott az előállított személy őrzéséről.

i) B. Z. r. törzsőrmester 2013. szeptember 19-én a fenti szabálysértési eljárás előkészítő eljárása során előadott tanúvallomása új információt nem tartalmaz, megegyezik P.A. r. őrmester vallomásának részleteivel.

j) A fenti ügygel összefüggésben B. B., a rendezvény másik dolgozója, 2013. szeptember 23-án tanúként a következőket nyilatkozta.

Az esettel kapcsolatban a tanú elmondja, hogy a rendezvény alapítványának a dolgozója. A 2013. augusztus 24-én, pénteken engedély nélküli zenélés miatt történt figyelmeztetésekkel összefüggésben a tanú kiemeli, hogy még arról is tájékoztatták a dobosokat, hogy hol találják az irodát, ahol engedélyt kérhetnek. A zenészek ígéretet tettek az engedély beszerzésére. Másnap este ismét zenéltek, ezért P. Z.-vel megkérdezték őket, hogy kaptak-e rá engedélyt. A hölgy – akit a tanú személyesen, illetve névről nem ismer – azt mondta, hogy nem voltak az irodában, de ő találkozott M. T.-vel, aki engedélyezte nekik a zenélést. B. B. ezután odament M. T.-hez, hogy igaz-e, amit a hölgy állít. Azt válaszolta, hogy ő nem adhat és nem is adott senkinek engedélyt. Ezt követően visszamentek a dobosokhoz a kapott információval, B.B. elmondta a hölgynek, hogy beszélt M. T.-vel, aki őt úgy tájékoztatta, hogy nem adott ki semmiféle engedélyt. A hölgy csak nevetett, ezért a tanú közölte velük, hogy fejezzék be a zenélést és pakoljanak össze. Mivel felszólításának nem tettek eleget, P. Z.-vel V. I. r. alezredeshez, a rendőri biztosítás parancsnokához ment a tanú segítséget kérni.

Ezt követően már a rendőri erőkkel mentek a dobosokhoz, elmondták nekik újra, hogy engedély nélkül nem zenélhetnek, majd V. I. r. alezredes kérte meg őket, hogy pakoljanak össze, illetve közölte velük, hogy ha nem fejezik be a zenélést, akkor rendzavarás szabálysértés elkövetése miatt elő lesznek állítva. Ezután a tanú és kollégája ott hagyták őket, de később látták, hogy a rendőrök ismét odamentek a rendzavarókhoz.

B. B. annyit látott, hogy V. I. r. alezredes összehívta a rendőröket, majd kb. 8-10 fővel megkezdtek az intézkedést a dobosokkal szemben. A zenészek köré gyűlt tömeg hangosan kiabált, „sünöztek”, próbálták akadályozni a rendőri intézkedést, a tanú állítása szerint kritikán aluli volt a viselkedésük. Még annyit látott a tanú, hogy az intézkedés közben egy rendőr a földön feküdt, valószínűleg eleshetett, ekkor odament még 2-3 rendőr segíteni.

10) A jogi képviselő 2014. március 18-án a Testület rendelkezésére bocsátotta a panaszos társai ügyében indított szabálysértési eljárásban tartott tárgyalások (a rendőrök tanúkenti meghallgatásainak) jegyzőkönyvét, amelyeket a Testület – a rendőri intézkedés szempontjából – a szükséges mértékig jelen állásfoglalás III. részében, a rendőrségi iratokkal együtt ismertet.

a) 2013. december 4-én a panaszossal szemben a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés miatt indított eljárásban F. B. r. főtörzsőrmester tanúként a következőket nyilatkozta.

A jegyzőkönyv szerint az ügy előadója megkérdezi a r. főtörzsőrmestert, hogy ő mit csinált, amikor odamentek a dobosokhoz. A kérdésre felelve a r. főtörzsőrmester elmondja, hogy nem emlékszik, mivel ő hátul állt, konkrétan nem ő intézkedett, csak biztosította az intézkedést.

Az előadó ezt követően megkérdezi, hogy bemutatkoztak-e az intézkedés kezdetén, tájékoztatták-e a nézelődő tömeget a rendőri intézkedés céljáról. A r. főtörzsőrmester úgy felelt, hogy a nagy hangzavar miatt nem tudja megmondani, hogy közölte-e valaki, és ha igen, ki volt az.

Az előadó ezt követően megkérdezte, hogy hogyan zajlott le pontosan a rendőri intézkedés, kiket vezettek el. A r. főtörzsőrmester elmondja, hogy három fő dobos lett kiemelve, és amikor őket vezették el, többen odaléptek, hogy kérdőre vonják az intézkedő rendőröket, amiért előállították őket. A r. főtörzsőrmester egy személy bilincselésében vett részt, de nem tudja, hogy kiében. (A panaszos társaival kapcsolatos kérdéseket és válaszokat a Testület nem ismerteti.)

A jogi képviselő a kihallgatás végén megkérdezte, hogy a r. főtörzsőrmester hány dobos látott a helyszínen, amely kérdésre a tanú úgy nyilatkozott, hogy egyet, azt be is vitték a kapitányságra.

b) Gy. G. r. főtörzsőrmester 2013. december 4-én a panaszossal szemben a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés miatt indított eljárásban tanúként a következőket nyilatkozta.

Az ügy előadója által feltett kérdések és válaszok új információ elemet nem tartalmaznak, a jogi képviselő által feltett kérdésekre adott válaszok a következők voltak.

A r. főtörzsőrmester elmondja, hogy az volt az utasítás, hogy aki dobos, elő kell állítani, valamint, ha a tömegből valaki ezt akadályozza, azzal szemben is le kell folytatni az intézkedést. A jogi képviselő azon kérdésére, hogy kiket szólítottak fel és mire, elmondja a tanú, hogy a parancsnok felszólította a földön ülő személyeket, hogy ne zenéljenek. A felszólítás eredménnyel járt, azonban később ismét zenélni kezdtek. A r. főtörzsőrmester szerint ugyanígy jártak el a második alkalommal is. A r. főtörzsőrmester nem tudott visszaemlékezni, hogy melyik alkalommal hangzott el az előállítás kilátásba helyezése, mint ahogy arra sem, hogy miért nem választották szét a dobosokat a jelenlévő hallgatóságától.

c) 2013. december 9-én a panaszossal szemben a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés miatt indított eljárásban P. Sz. r. főtörzsőrmester tanúként a következőket nyilatkozta.

A jegyzőkönyv szerint az ügy előadója megkérdezte a r. főtörzsőrmestert, hogy mit csináltak (a rendőrök) amikor odamentek a dobosokhoz. A kérdésre felelve a r. főtörzsőrmester elmondta, hogy a figyelmeztetés kétszer is megtörtént, azonban a dobolással nem hagytak fel. Ekkor a rendezők és a parancsnok a rendőri biztosításban résztvevő rendőrökkel együtt mentek oda a szóban forgó személyekhez, és intézkedés alá vonták, azaz igazoltatták őket.: a parancsnok felszólította őket, hogy igazolják magukat és hagyják abba a hangoskodást. A dobosok nem tudták magukat igazolni, hangosan kiabáltak, szidták a rendőröket, zavarták az intézkedés lefolytatását. A parancsnok utasítására a dobosok vezérét kiemelték, kezeit hátra bilincseltek. A többi dobos, valamint a nézők közül páran ezt meg akarták akadályozni, ezért került sor a velük szembeni intézkedésre. A r. főtörzsőrmester segített egy fiatalember megbilincselésében és előállításában, a nevét az időmúlás miatt nem tudta felidézni.

Az előadó ezt követően megkérdezte, hogy bemutatkoztak-e az intézkedés kezdetén, tájékoztatták-e a nézelődő tömeget a rendőri intézkedés céljáról. A r. főtörzsőrmester elmondta, hogy a dobosokat többször felszólították, hogy fejezzék be a cselekményüket, de ennek ők nem tettek eleget, így a parancsnok a dobosok tömegből való kiemelésére utasította őket. Arra vonatkozóan a r. főtörzsőrmester nem tudott nyilatkozni, hogy a megindulásukkor elhangzott-e figyelmeztetés, illetőleg az intézkedés céljáról való közlés, mivel ő a második sorban állt, csak biztosítási feladata volt. Az intézkedéskor a tömeg agresszíven reagált, ezért kellett végül közreműködnie az előállításokban.

Ezt követően a tanúhoz a jogi képviselő is kérdéseket intézett. A védő először azt kérdezte meg, hogy amennyiben valóban megtörtént a dobosok kétszeri figyelmeztetése, az első alkalom után miért nem történt érdemi intézkedés velük szemben. A r. főtörzsőrmester azt a választ adta, hogy erről a parancsnok döntött, így nem tud a kérdésre válaszolni. A jogi

képviselő megkérdezte, hogy mi hangzott el a parancsnoki eligazításkor, azonban a r. főtörzsőrmester az idő múlására hivatkozva úgy nyilatkozott, hogy erre sem tud felelni. Végezetül a jogi képviselő azon kérdésére, hogy „ki volt dobos és ki nem, azt a parancsnok döntötte el?”, a r. főtörzsőrmester úgy felelt, hogy nem látták, hogy kinek a kezében van dob.

d) Ugyanezen eljárásban 2013. december 11-én V. I. r. alezredes, helyszíni parancsnok a következőket nyilatkozta tanúként.

A jegyzőkönyven szereplő vallomás tartalma szó szerint megegyezik a tanú által 2013. szeptember 18-án a szabálysértési előkészítő eljárás során előadottakkal, valamint a 2013. augusztus 28-án tett jelentésével, így a Testület csupán a védő által feltett kérdéseket és az erre adott válaszokat ismerteti.

A védő első kérdése arra irányult, hogy az előzetes figyelmeztetések során hogyan járt el a rendőrség, név szerint kiket szólítottak fel, és kiket igazoltattak. Válaszában V. I. alezredes úgy nyilatkozott, hogy erre a kérdésre nem válaszol, mivel nincs jelentősége az adott ügyben.

A jogi képviselő kérdésére – hogy miért nem intézkedtek az első sikertelen felszólítást követően – a r. alezredes úgy válaszolt, hogy semmi nem írja elő, hogy ne lehetne kétszeri felszólítást alkalmazni a szabályszegés befejezésére. A r. alezredes elmondja, hogy mint rendőr, csak egyszer szólította fel őket, mert az első esetnél a rendezők felszólítását biztosította.

A jogi képviselő ezután arra kérdezett rá, hogy a csapaterő gyűjtésekor mondta-e a parancsnok a kollégáinak, hogy ellenállásra lehet számítani, és amennyiben ez megtörténik, akkor ezekkel a személyekkel szemben intézkedni kell. A r. alezredes elmondta, hogy nem csapaterőben intézkedtek, csupán a rendőri erők összevonását rendelte el, és megerősítette, hogy igen, mondta a kollégáinak.

A jogi képviselő ezt követően az intézkedés szempontjaira kérdezett rá, a r. alezredes pedig elmondta, hogy úgy választották ki, hogy kivel szemben kell intézkedni, hogy akinek a kezében dob volt és ütötte, azt kiemelték, ez 3 főt jelentett. A jogi képviselő a válasz után arra kérdezett rá, hogy pontosan hány főt állítottak elő, aki ellenállt és hány fő dobost. A r. alezredes úgy nyilatkozott, hogy három dobos került előállításra, ebből egy hölgy ellenszegülés nélkül lett elvezetve, a másik két dobos azonban próbálta magát kivonni az intézkedés alól, ekkor a tömegből többen meg akarták akadályozni, eléjük álltak és a dobosok ruházatát húzni kezdték. (A panaszos is így cselekedett.)

A jogi képviselő arra is rákérdezett, hogy miért nem különítették el a „harmadik” rendőri intézkedés előtt a tömeget a dobosoktól. A r. alezredes elmondta, hogy erre azért nem került sor, mivel a rendelkezésére álló létszámmal (12 fő) ezt nem tudták volna biztonságosan végrehajtani. 6 fő végezte a kivezetést, 6 fő pedig biztosított. A rendőrök a 3 dobos kivezetésére készültek, de közben rájuk támadtak a tömegből.

A jogi képviselő ezt követően a panaszos társai vonatkozásában tett fel kérdéseket, hogy miben nyilvánult meg az ellenállásuk, így ezen rész ismertetésétől a Testület eltekint.

III.

A Testület az ügygel kapcsolatban az alábbiak ismertetését is szükségesnek tartja.

1) a) A rendőri intézkedést megelőző eseményekről elérhető egy 1 perc 42 másodperc hosszúságú felvétel a nyilvános videomegosztó portálon.

Ezen két férfi és egy nő dobol, míg három nő a dobosok előtt a tömeg által üresen hagyott kis területen táncol (egyikük a panaszos). Többen körbeállják őket és tapsolnak. A háttérben is elég sokan álldogálnak a pavilonoknál.

b) A rendőri intézkedés egy részéről elérhető egy 3 perc 40 másodperc hosszúságú felvétel a nyilvános videomegosztó portálon.

A felvétel első harminc másodpercében táncosok látszódnak, köztük a panaszos, aki odamegy az egyik doboshoz és valamit mondani kezd neki. A felvételen csak egy dobos zenél. A felvételtől ezután hiányzik egy rész.

A felvétel további részében az látszik, ahogyan a panaszoszt elvezetik a rendőrök miközben egy szürke ruházatú férfivel elkezdnek dulakodni, akit megpróbálnak gáncsolással a földre vinni. A panaszos és az őt kivezető két rendőr (hátrafesztik két oldalról a panaszos karját) megáll, a panaszos pedig hallhatóan kiabál („mit csinálnak?”). A panaszos egy földön fekvő férfi felé néz, akin több rendőr is térdel (véltetően ő a panaszos barátja). Közben egy férfiakból álló csoport először azt kiabálja, hogy „NCIA, NCIS...”, majd „sün,sün,sün...”. Többen is méltatlankodnak, hogy miért bánnak így velük, nem bűnözők, csak zenészek. Valaki bekiabál, hogy „kamerázzon engem is”.

Közben hárman-hárman elvezetik a két földön megbilincselte férfit (az egyik vélhetően a panaszos barátja, a másik az előbbi lábsodrással a földre vitt szürke ruházatú férfi). Az egyik férfi az egyik rendőrnek magyaráz, hogy egy öt gyerekes család apát visznek el, közben a rendőrnő kétszer kezével meglöki, hogy távol tartsa a földön zajló bilincseléstől.

Miután a szürke ruhás férfit is elvezették, négy rendőr elindul az előállítottak után, a tömegeből pedig többen a rendőrök után mennek. A felvétel nagyon rossz minőségű, de vélhetően két rendőr beszél az előállítottak után indult tömeggel. Ezután a rendőrök beültették az intézkedés alá vontakat egy fehér furgonba, majd a gépjármű elhajt. A többi rendőr (bár a felvétel rossz minőségű, de látható, hogy legalább 12 fő!) a helyszínen marad. Az előbbi csoport ironizálva megtapsolja a rendőröket.

2) A jogi képviselő mellékelte egy listát az intézkedéskor jelenlévő személyek listájáról, akik végignézték az eseményeket. Ezen személyek felé a Testület megkereséssel élt. Az alábbiakban a tanúk Testületnek adott nyilatkozatait ismertetjük.

a) S. K. a Testületnek eljuttatott válaszában úgy nyilatkozott, hogy szemtanúja volt a rendőri intézkedésnek és előállításoknak. A Testület ilyen irányú kérdésére úgy nyilatkozott továbbá, hogy a panasossal és az intézkedő rendőrökkel semmilyen kapcsolatban (perben, haragban) nem áll, nem érzi elfogultnak magát.

A dobolás kezdetétől jelen volt, kifejezetten erre a programra érkezett, mivel hallotta, hogy a korábbi években milyen jó a hangulat ezen az eseményen. A dobolás megkezdése után nem sokkal egy rendező feliratú mellényes ember ment oda a zenészekhez, aki durván és idegesen beszélt velük. A dobosok kis idő elteltevel átültek az út túloldalára, elkezdték a dobolást, 2-3 ember táncolt a ritmusra. Megint egy kis idő múlva odament egy rendőr, aki hangosan kiabált velük, hogy hagyják abba. A dobosok is felemelték a hangjukat. Kis idő után ketten

vagy hárman jöttek oda, még arrogánsabb fellépéssel. A tanú a két eset közt beállt táncolni, de a második eset után nem állt vissza, szembe elhelyezkedett a tömeggel, ahonnan látta a férjét. A tanú férje felvételt akart készíteni, de amikor az egyik rendőr meglátta a telefonját, odament hozzá, hogy adja oda neki a készüléket, de a tanú férje nem adta oda. (Ezt a tanú a férjétől tudja, ő 5 méterről látta, ahogy a rendőr arrogánsan viselkedik vele, azt nem hallotta, hogy miről beszélnek.) Eközben másik rendőrök arrogánsan megfenyegették a dobosokat, hogy aki még egyet üt a dobra, azt elviszik.

A második felszólítást követően 1 dobos maradt az eredeti zenészek közül, a többiek abbahagyták és félreálltak, viszont az így üresen álló dobosok mögé a táncolók és nézelődők néha beálltak egyet-egyet ütni, felváltva táncoltak megint mások. A tanú látta a szeme sarkából gyülekező rendőröket, ezért odébb állt, látta, hogy az adóvevőn beszélnek többször.

Eltelhetett 20-30 perc is, amikor hirtelen sokan lettek és egyből rohamszerűen befutottak a tömegbe. Annak ellenére, hogy látta a tanú, hogy valami készülődik, nem volt ideje félrefutni, az egyik rendőr emiatt letaposta a lábáról a cipőjét, amiért csak később mert visszamenni. A rendőrök lerohanták a pad körül lévőket, mindegy, hogy ki volt ott. Az egyik fiú oldalra próbált kimenekülni, ahol korábban a tanú állt, de nem sikerült neki, körülbelül négy rendőr kapta el hátulról és tekerték hátra a kezét. Szemből látta a tanú, hogy az egyik dobost – talán a dobjával együtt viszik el, és azt a pici táncoló lányt is; mindegyikükre körülbelül 4 rendőr jutott. A tanú azt az esetet is látta, ahogy valakit letepertek, és még valakit vittek, aki mit sem sejtve kipróbálta a dobot. Amikor a rendőrök távolabb voltak, és valaki a földön volt, a tömeg kiabált, hogy sün-sün. A rendőrök összesen 20-25-en voltak. A tanú nem emlékszik, hogy látott-e bilincset vagy gumibotot, az biztos, hogy kicsavart kézzel vitték el az embereket.

b) L. J. szerint az intézkedés éjszakáján egy teljesen felesleges rendőri beavatkozást láthattak a jelenlévők. A rendezvényen magyar és külföldi előadók, látogatók és helyi zenészek táncosok érezték jól magukat a közönség nagy öröme. Kulturált italfogyasztás és spontán zenei formációk jellemezték az életképet, a szomszédos bárókból is hangos zene szólt, ezért tűnt teljesen értelmetlennek az első néhány rendőri felszólítás, amit a jelenlevő tömeg így érthetetlennek talált és udvariasan kritizált. A jelenlévők többsége próbálta továbbra is "fesztiválosan" továbbélni az estét, de egyre több rendőr jelent meg, majd egy tiszt véletlenszerűen rámutogatott emberekre, akiket alárendeltjei elrángigáltak. Ez óriási nemtetszést váltott ki, amire még brutálisabb viselkedés volt az egyenruhások válasza. A tanú szerint minősíthetetlen volt a beavatkozás az adott helyzetben, amely maximum "futballhuligánok" törés- zúzása esetén lehetett volna indokolt.

c) S. R. tanúvallomásaiban előadta, hogy a dobosok egyike volt a helyszínen, ahová 3 kézi dobbal mentek ki, és éjfél után, a hivatalos programok lezárását követően utcazenéltek, ahogy az előző években is tették. Egy idő után egy rendezvényszervező odament hozzájuk – dobosokhoz – és kérte, hagyják abba a dobolást, mivel nincs engedélyük. Ezután a dobosok nem hagyták abba, hiszen eddig sem kellett soha engedély az örömmzenéléshez a rendezvény idején. (Ezzel kapcsolatban a tanú azt is el kívánta mondani, hogy a sz.-i önkormányzat nyilatkozatában az áll, hogy a rendezvény idejére nem vonatkozik a csendrendelet.) Miután tovább játszottak, ugyanaz a rendezvényszervező visszajött 2-3 rendőrrel, hogy hagyják abba a dobolást. Ekkor kb. 10-15 percre abbahagyták a zenélést. Eközben a tanú próbált beszélni a rendőrpáncsnokkal, hogy zenélhessenek tovább, hiszen ez egy évben egyszer van ez a rendezvény. Azt is hozzátette a tanú, hogy még kb. fél órát szeretnének kérni, aztán abbahagyják. De a tanú elutasító választ kapott.

Erre a tanú visszament a dobokhoz és leült, a rendőrök pedig eltávoztak. Aztán a tömeg (40-50 fő) körülöttük, akik a dobosokat akarták tovább hallgatni és táncolni, bíztatták őket, füttyültek, kiabáltak, hogy játsszanak tovább. Ekkor tovább folytatták a dobolást.

A tanú kiemeli, hogy azért sem tudták komolyan venni a felszólítást a csendháborítással kapcsolatban, mert két kávézóból és több bort árusító standtól is dübörgött az elektronikus zene, ami teljesen elnyomta a 3 kézi dob hangerejét. (Elmondások alapján 4-5 méterre tőlük már nem lehetett hallani őket az előbb említettek miatt.)

Ekkor kb. fél órát játszottak, ahogy tervezték és pont abbahagyták a dobolást, mikor kb. 25-30 rendőr rohamszerűen berontott a tömegbe, találomra kikapkodtak embereket a tömegből, brutálisan levitték őket a földre, majd bilincsbe verték őket és ellökdösték őket egy rabszállítóig, ahonnan bevitték őket a rendőrkapitányságra. Az intézkedés során nem történt sem igazoltatás, sem figyelmeztetés, hogy ez fog történni, ha tovább szórakoznak/szórakoztatnak. A rohamrendőrök 7 embert hurcoltak el ilyen módon, ezek között a panaszost, A. K.-t és K. G.-t, akik a hallgatóság soraiban táncoltak, ezenkívül nem randalíroztak.

A tanú álláspontja szerint ez a rendőri intézkedés egyáltalán nem volt arányban az ő „szabályszegésükkel”, ez egyértelműen rendőri túlkapas volt, félelmet keltő (az emberek a rohamkor sikítóztak, rohagáltak pánikszerűen) és ténylegesen brutális bánásmódban részesültek az áldozatok (legtöbbjük ártatlanul, köztük a fent említett 3 személy).

d) W. K. tanúvallomása szerint augusztus 25-én éjszaka éjfél körül ért a helyszínre a testvérével, W. G.-ral, mivel a rendezvény programjai aznap estére véget értek, és tudták, hogy utcazenélnek a D. zenekar tagjai, akik szinte már hagyományszerűen üzik ezt minden rendezvényen, a programok után. A kérdéses utca teljes hosszában tele volt mulatozó, nézelődő emberekkel, illetve közvetlen a dobosok körül 30-40 ember állhatott. A túloldalon egy kávézóból is zene szólt, illetve a kb. 100 méterre lévő étteremből is, utóbbinak a hangfalai is kint álltak az utcán – a tanú ezt csak azért jegyzi meg, mert messze nem a dobosok keltették a legnagyobb zajt. Amikor a helyszínre érkeztek, akkor S. K., T. S. és egy ismeretlen rövid hajú fiatalember (utóbbi nem az együttes tagja) doboltak. Nagyon jó hangulat volt, sokan táncoltak, beszélgettek, iszogattak körülöttük. K. I. és a panaszos a dobosoktól 2 méterre táncolt.

A dobosokhoz egyszer csak odalépett egy szervező (ez az öltözékéből is egyértelmű volt), hogy fejezzék be a dobolást. A kérdésre, hogy miért nem dobolhatnak, azt válaszolta, hogy nincs engedélyük, így be kell fejezni, és ha ez nem teszik nekik, akkor rendőrt hív. A dobosok és néhány nézelődő próbálta őt meggyőzni, de hangos szó, sértegetés nem hangzott el. Ezek után a szervező elment, a dobolás folytatódott. Nem sokkal később (talán 10 perc), megjelent 2 rendőr, és ők is felszólították a dobosokat, hogy fejezzék be. Az indok itt is ugyanaz volt: nincs engedélyük, nem dobolhatnak. Itt is volt egy próbálkozás, hátha megenyhülnek a rendőrök, de sikertelenül. Sértegetés, hangos szó itt sem hangzott el, egyik oldalról sem.

A dobosok a dobolást abbahagyták, de miután a rendőrök távoztak, 10 perc elteltével újra folytatódott a zenélés a tömeg unszolására, bíztatására. Itt már több „önjelölt” dobos is becsatlakozott, és hosszabb rövidebb-ideig ők is „ütögettek”. A tanú a helyszínen A. K.-t egyáltalán nem látta, a panaszost pedig csak táncolni, így ők biztosan nem doboltak. A tanú G.-t látta dobolni (de őt előzőleg nem szólították fel, mert akkor nem dobolt). A tanú az

eseményektől végig kb. 5 méterre állt, mindent jól látott, hallott, részeg sem volt. (A tanú kijelenti, hogy a három személyt korábbról nem is ismeri.)

A helyszíntől kb. 20-30 méterre ekkor már lehetett látni, hogy gyülekeznek a rendőrök, – köztük volt V. I. r. alezredes is– bár ez a mulatózókat, zenészeket nem tántorította el.

A rendőri felszólítás után kb. 20 perc telt el, amikor a rendőrök egyszerre megindultak a tömeg felé. Ekkor minden felszólítás, figyelmeztetés nélkül csaptak le az emberekre, kiragadva a A. K.-t, a panaszoszt, K. G.-t és K.S.-t, K.I.-t és a tanú testvérét, aki csak T. S. (dobos) mellett állt és iszogatót. Az egyik rendőr hátulról rámutatott: ő is dobos. A tanú testvére sem akkor, sem máskor nem dobolt, ez alól a vád alól azóta fel is mentették.

Az incidenst látva a tanú odasietett, hogy megkérdezze, hova viszik az öccsét, azonban oda sem ért, hátulról elkapta egy rendőr, a földre nyomta és megbilincselte őt. A kérdésére, hogy miért, hisz nem csinált semmit, azt a választ kapta, hogy „senki sem ártatlan”. Ekkor látta tőle balra, hogy a panaszoszt két rendőr rángatja, illetve próbálja leteperni, de ő nem hagyja magát.

A tanú kijelenti, hogy a panaszos nem sértegette őket, nem támadt rájuk – csak a durva bánásmódnak próbált ellenállni.

Ezután mindegyiküket beterelték egy „rabszállítóba”, majd a rendőrsre vitték és fogdába helyezték őket. Sem korábban a helyszínen, sem az autóban, sem az őrsön nem közölték a jogaikat, és nem indokolták az előállításukat. Annyit közölt velük a bekísérő rendőr, hogy egy órán belül kint lesznek, csak felveszik az adatainkat. Az őrsön sem kihallgatás, sem megkérdezés nem történt, telefonálni sem engedték őket. Kb. fél ötkor engedték ki őket, erről kapott a tanú egy igazolást.

A tanú megjegyzi, hogy az intézkedő rendőrök részéről semmiféle figyelmeztetés, felszólítás nem hangzott el, az előállított embereket látszólag „teljesen ész nélkül” gyűjtötték be (köztük olyanokat, aki csak táncolt, illetve nézőként volt ott, mint ő is); úgy bántak velük, mintha bűnözők lennének. A tanút szerencsére nem bántották, de látta, hogy a többekkel szemben feleslegesen brutálisan járnak el, ok nélkül. A tanú először egy rendőrségi közleményben olvasta az eset után néhány nappal, hogy miután előállították *és kihallgatták őket*, szabálysértési eljárást indítottak velük szemben. (Megjegyzi, hogy valójában nem volt semmilyen kihallgatás).

Egy héttel utána pedig megkapta írásban a határozatot, hogy szabálysértést követett el, mert: „az intézkedő járőrök közé lépett, az intézkedés lefolytatását akadályozta, az intézkedő rendőröket számon kérte, sértegette. Ezt a magatartást többszöri felszólításra sem hagyta abba, ezért a rendőrök előállították. A szabálysértés elkövetését az intézkedő rendőröknek elismerte.”

A tanú ezek után ügyvédhez fordult és kifogással élt az eljárással szemben, majd bíróságra vitték az ügyet. A Sz.-i Bíróságon az első tárgyalás 2014. január 22-én volt, ahol jelen volt tanúként a bekísérő rendőr (az ő nevét sajnos nem tudta megadni a tanú), aki őt nem látta, fel nem ismerte, illetve ellene semmilyen terhelő dolgot mondani nem tudott. Azt azonban megerősítette, hogy az intézkedés másodpercek alatt zajlott le, az embereket V. I. r. alezredes parancsára állították elő, ezeket a tárgyaláson jegyzőkönyvbe vették.

A második tárgyalás 2014. március 12-én volt, ahol tanúként V. I. r. alezredes is ott volt, aki új vádakkal állt elő a tanúval szemben: hogy megpróbálta a testvérét kiszabadítani a rendőrök közül – kezénél fogva próbálta kihúzni, illetve az intézkedő rendőröknek durván ellenállt, két rendőr alig tudta lefogni (de hogy vele szemben pontosan ki intézkedett, azt nem tudták megmondani). A vallomás úgy zárult, hogy ezekről (a tanúról és öccséről) videó is készült, amin jól látszik, hogy mit követtek el. A videofelvételt azonban akkor nem tudta bemutatni, és a linkjét sem tudta megadni. Annyit az alezredes is elismert, hogy az egész intézkedés másodpercek alatt lezajlott és hogy sem idő, sem mód nem volt többszöri felszólításra, illetve ő nem szólított fel senkit, és nem is hallotta, csak utasításba adta. A video megtekintésére újabb tárgyalást tűztek ki 2014. április 9. napjára. A tárgyalásra egy ügyész ment el a bizonyítékokkal (2 Youtube-ról letöltött videóval), amelyeken a tanú nem látszik, az öccse pedig az egyikben látszik pár másodpercig, míg valakivel beszélget. (A tanút aznap – 2014. április 9-én – felmentették, és az eljárást megszüntették.)

A tanú hangsúlyozza, hogy józan életű családapa lévén vele szemben ilyen megalázó, durva módon még soha nem intézkedtek azelőtt. A tanú kifogásolja, hogy erre a bánásmódra okot nem adtak, azért történt mindez, mert két dobos a felszólítás ellenére is tovább dobolt.

e) O. P. tanúvallomásában előadta, hogy a rendezvény azon estjén a kérdéses utcában nagy élet és pezsgés volt, minden évben. Az emberek italoztak, fogyasztottak, ismerkedtek és jól érezték magukat, annak megfelelően, amire létrehozták ezt a szakaszát a rendezvénynek. Több, a rendezvényen dolgozó zenésszel, művésszel és az arra járó ünneplővel töltötte a tanú az estét, amikor a jókedvű táncolásba és éneklésbe csapott át. Néhányan hangszerrel érkeztek, zenélni kezdtek, mindenki öröme. Váratlanul egy hivatali személy feltűnt, és komolytalanul szólt nekik, hogy ezt itt nem lehet csinálni és mindenki hagyja abba. Az emberek nem tudták komolyan venni, hiszen a rendezvény "bulizó-italozó" utcáján voltak, s még hömpölygött a tömeg. A tanú emléke szerint következőleg több rendőr érkezett, akiknek szavukat és szándékukat nem lehetett tisztán értelmezni, majd kis idő elteltével a távolból odarohant nagyjából tíz rendőr és találomra kikaptak néhány embert tömegből, mondván, hogy az utcazenélés tilos és nem lehet pénzt keresni itt ezzel. (A tanú leírja, hogy a pénzkeresés és "kalapozás" nem történt.)

A rendőrök nagyon durván, kiszámíthatatlanul és agresszívan csaptak le a közönségre, válogatás nélkül. A tanú felháborítónak, hiába való intézkedésnek tartja a történeteket. A "fellépésük" után meghalt a hangulat az utcán, s a sok ottmaradt ember kedvét szegte, rengetegen arról beszélgettek, hogy milyen negatív kimenetele lett a történetnek, s hogy a következő években nem látogatnak el erre a rendezvényre. A tanú szerint igazságtalanság történt ott, ahol csak szórakoztak, a rendezvény hírnevét erősen rombolta a rendőri intézkedés. A történeteket sajnálatosnak tartja, mivel ha megfelelően tájékoztatták volna őket, vagy elmondták volna kötelességüket, szándékukat, másként is alakulhatott volna, de nem így történt. A tanú vallomását azzal zárja, hogy minősíthetetlen volt a rendőrök magatartása, pedig nem álltak ellen nekik, csak a rendezvény színparkázóan jó hangulata virágzott azon az estén.

3) A Testületnél szintén panaszt előterjesztő A. K. panaszbeadványában így adta elő a történeteket:

Elmondta, hogy minden évben a közönség kedvenc fellépői, nélkülük még nem volt a kérdéses rendezvény. Annak egyik színfoltja, hogy összeverődik sok zenész, akik

muzsikálnak, a nép meg táncol. Ami 2013. augusztus 25-én a kérdéses utcában történt, olyan még sose volt.

A. K. az intézkedés napján a közeli kenyérlángos árusnál beszélgetett, csipegetett és hallgatta a zenét. A tanú látta, hogy a rendőrök egyszer csak odamentek a zenészekhez, beszéltek velük, utána odament megkérdezni őket, hogy mit akartak. Azt mondták a zenészek, hogy abba kell hagyni a zenélést a szervezők kérésére. Ez teljesen hihetetlennek tűnt, senki nem értette, hogy ez miért lenne érdeke a szervezőknek. A szervezőknek az a jó, hogy ha jó a hangulat, sok a vendég és sok az árus: már a rendezvényhez tartozó hagyomány, hogy a fellépők a néppel buliznak együtt. (A.K. gólyalábas kollégái is itt zenéltek, csak hamarabb elmentek lefeküdni.)

Kis csend után újra indult a móka, és már el is felejtették, hogy jártak ott a rendőrök, amikor visszajöttek, és A. K. már csak azt vette észre (a kenyérlángos árus mellől), hogy a tűzsonglőr barátnője hátán két rendőr térdel. A. K. oda akart menni, szólni, hogy ezt mégsem így kéne intézni, de a közelükbe se jutott, mert már „rajta is két rendőr lógott”, végül öten leteperték és hátra bilincseltek a kezét. Amikor a rendőrök betették a furgonba, az egyik rendőr javasolta a kollégájának, hogy verje a panaszos fejét az ajtóba, azonban az egyik rendőr (nő) lebeszélte erről, azt mondta, hogy „Ne csináld, mert sokan néznek minket.” Az autóban ücsörögő A. K. és társai azt nézték, ahogy a rendőrök még mindig az 55 kg-os táncoló lánnyal foglalkoznak, a falhoz állítva motozzák.

A rendőrkapitányság felé menet a rendőrök azt mondták, hogy majd készül jegyzőkönyv, utána elengednek mindenkit, ennek ellenére jegyzőkönyv nem készült, és két órán át fogva tartották őket. Valami papírt aláíratottak A. K.-val és társaival, aminek tartalmára a kevés információtartalom miatt nem emlékszik.

A. K. úgy tudja, hogy összesen hét embert állítottak elő: egy dobost, három amúgy fellépőt (két tűzsonglőrt és a gólyalábast), egy lányt a közönségből, akinek tetszett a buli és szeretett volna megtanulni dobolni – rosszkor, mert pár dobütés után vitték is –, egy fiút, és a fiú bátyját, aki futott az öccse után. A dobos elmondta a kocsiiban, hogy már előző nap is szóltak nekik, de ő beszélt egy szervezővel, aki megnyugtatta, hogy nyugodtan zenéljenek, nem lesz semmi baj.

A panaszos úgy tudja, hogy nem a zaj szintjével vagy a fellépésükkel volt a baj, hanem azzal, hogy nem kértek engedélyt. A panaszos meglátása szerint egy ilyen spontán szerveződő megmozdulásnál ez szóba sem jöhet, hisz ki kért volna engedélyt, és mire. A panaszos kifogásolja, hogy ha valóban a szervezőknek volt problémájuk velük, akkor miért nem mentek oda hozzájuk megbeszélni a dolgot.

A rendőrök nem igazoltattak senkit, „csak fogtak és vittek, akit értek”. A panaszos azzal zárja a beszámolóját, hogy az esetet túlreagálták a rendőrök, ami nem vet rájuk jó fényt, mert a „szolgálunk és védünk” szlogen másról szól.

IV.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, IV. cikkben foglalt személyi szabadsághoz való, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát és a XIII. cikkében foglalt tulajdonhoz való jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy az előterjesztett beadványok közül valamennyit az arra jogosult terjesztette-e elő.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el. A (3) bekezdés szerint a cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszhető. Jogi képviselőként jogvédelemmel foglalkozó egyesület vagy alapítvány, nemzetiségi önkormányzat, jogi oktatást végző egyetem állam- és jogtudományi doktori fokozattal rendelkező egyetemi oktatója is eljárhat.

Az Rtv. 92. §-ából következik tehát, hogy a Testület eljárását – akár személyesen, akár képviselő útján – csak az kezdeményezheti, akit a rendőri intézkedés érintett.

A panaszos többek között azt sérelmezte, hogy nem engedték az egyik előállított férfit (egy családapát) telefonálni a rendőrök, illetve azt is kifogásolta, hogy az intézkedés nyomán a barátja kabátja a helyszínen maradt.

Ezen sérelmezett események a panaszos barátjának, illetve a családapaként megjelölt személy jogait érintették, ezért e vonatkozásban a fentebb hivatkozott jogszabályhely alapján nekik van joguk panasszal élni. Ezen személyek a rendelkezésre álló iratok szerint nagykorúak és cselekvőképesek, így jogosultak a személyes eljárásra, a panaszos azonban nem csatolt olyan meghatalmazást, ami feljogosította volna őt arra, hogy képviselőjükben a Testület előtt eljárjon. Megállapítható továbbá maguk is önálló panaszt terjesztettek elő a velük szemben történt rendőri intézkedés miatt.

Mindezek alapján a Testület nem vizsgálta a panaszbeadvány ezen részeit, mivel azokat nem az arra jogosult terjesztette elő.

2) A Testület először a rendőrök intézkedési kötelezettségét vizsgálta és az alábbi megállapításokra jutott.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A 8. §-a szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Sztv.) 149. pontja rendelkezik a csendháborítás tényállásról. A 195. § (1) bekezdése szerint, aki lakott területen, az ott levő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalma, illetve a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, szabálysértést követ el.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha a rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A rendőri jelentések és a panaszosi előadás is megegyezik abban, hogy a helyszínen először a rendezők szóltak a zenészeknek, hogy fejezzék be az engedély nélküli zenélést, majd később a rendőrök a rendezők társaságában figyelmeztették a zenészeket az engedélyek nélküli tevékenységük miatt. A dobosok ennek nem tettek eleget, hanem újra zenélni kezdtek.

A Testület álláspontja szerint a leírt események felvetették annak a gyanúját, hogy a zenészek a helyszínen valamilyen jogellenes cselekményt (például csendháborítást) követnek el. Ez **az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a zenészekkel szemben.**

3) A Testület ezt követően azt vizsgálta, hogy ennek az intézkedési kötelezettségnek a rendőrség miként tett eleget és ennek keretében a panaszos előállításának jogszerűségét is a vizsgálat tárgyává tette.

A Testület a jelen ügyben nem vizsgálta, hogy a zenészek előállítására jogszerűen került-e sor, mivel ezzel kapcsolatban az arra jogosultak nem terjesztettek elő panaszt, ezért eljárását az ún. „közbeavatkozók” előállításának vizsgálatára szűkítette.

i) A Testület először azt vizsgálta, hogy megfelelő jogalap birtokában állították-e elő a panaszost a rendőrök.

A panaszos előadása szerint a nézőközönség tagjaként táncolt a dobosok mellett. Először egy biztonsági őr követelte, hogy a dobosok hagyják abba a zenélést, majd később egy rendőr is

erre hívta fel a dobosokat, de bővebb felvilágosítást nem adott. Ezután kb. 20 rendőr indult a csoport felé, majd a rendőrök véletlenszerűen kiválasztott embereket kezdtek elvinni, a panaszos ezen személyek között meglátta a kedvesét. A panaszos elindult felé, hogy megkérdezze, miért viszik el, de két lépés után két rendőr megragadta a kezét és hátracsavarta. A panaszos kiabált, hogy miért bánnak így velük, de nem ért el eredményt, ezért engedelmeskedett a rendőröknek.

Az intézkedés napján készült, az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés arról számolt be, hogy a zenészek előállításának megkezdését követően a panaszos és még több személy az intézkedő járőrökhöz lépett, a megkezdett intézkedés lefolytatását akadályozták, az intézkedő rendőröket sértegették, számon kérték, és cselekményüket a „Törvény nevében!” felszólítást követően is folytatták, ezért előállították őket a rendőrkapitányságra. Az előállítás jogalapjaként a Rtv. 32. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata jelöli meg a jelentés.

A helyszíni parancsnok 2013. augusztus 28-án kelt jelentése szerint a helyszínen jelenlévők közül négyen – köztük a panaszos is – az intézkedő rendőrök és az előállított zenészek közé álltak, a rendőri felszólítás ellenére testi erővel próbálták akadályozni az előállítást, ezért kényszerítő eszköz alkalmazása mellett előállították őket.

A szabálysértési eljárásban a rendőrök valamennyien úgy nyilatkoztak, hogy a tömeg a „dobosok mellett” állt, az intézkedő rendőröket számon kérték, és a „sün, sün” szavakkal sértegették őket.

Az Rtv. idézett 33. § (2) bekezdés f) pontja szerint „a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.”

A jogszabályhely értelmezése alapján kijelenthető, hogy az f) pont I. fordulata szerinti esetben az előállításhoz három feltétel együttes megvalósulása szükséges: a) egy jogszerűtlen magatartás, ami felveti a szabálysértés gyanúját, b) meghatározott személyhez vagy személyek csoportjához célzott rendőri felszólítás ezen magatartás abbahagyására; c) ezen jogsértő magatartás továbbfolytatása a felszólítást követően. Bármely feltétel hiánya az előállítás jogszerűtlenségének megállapítását vonja maga után.

a) A Testület a megjelölt előállítási okra figyelemmel tehát először azt vizsgálta, hogy a konkrét helyzetben felmerült-e valamely szabálysértés elkövetésének olyan szintű gyanúja, amely folytatása esetén elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

A rendőrség az előállítást megalapozó szabálysértésként a Szabs. tv. 216. § (1) bekezdésében szabályozott jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség tényállását jelölte meg. Eszerint „aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el.”

A Testület az eset kapcsán utal az Rtv. 19. §-ára is, amely a következőként rendelkezik.

„19. § (1) A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége

nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

(2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

A fenti tényállás megvalósulásához egyrészt szükséges egy rendőri intézkedés, amely nem nyilvánvalóan jogszerűtlen, másrészt az, hogy ezzel az intézkedéssel szemben valaki ellenszegülést tanúsítson.

b) A rendőrség a panaszos ellenszegülését abban jelölte meg, hogy sértegette a rendőröket, a járőrparók közé lépett, és aktívan ellenállt, amivel akadályozta az intézkedés lefolytatását.

A Testület álláspontja szerint az, hogy az adott helyzetben a rendőrök a panaszos verbális számonkérését és egyes jelentések szerint aktív fizikai ellenállását (amelynek tartalmát a rendőrségi álláspont konkrétan nem részletezte, és amelyet a panaszbeadvány tartalma cáfolt) felfoghatták-e a fenti szabálysértésként, egyéb körülmények híján, utólag nem megítélhető. Ehhez hozzájárul az is, hogy a rendőrök előadásában még a szabálysértés abbahagyására történő felszólítások elhangzása is kétséges. Ugyanakkor a rendelkezésre álló videofelvételen látszik, ahogyan a panaszost két rendőr hátracsavart kézzel próbálja elvezetni, miközben kiabál egy másik személy, egy férfi földre teperése miatt, de aktív ellenállást nem tanúsít. Miután a férfit megbilincselte a többi rendőr, a panaszost elvezeti a két rendőr. A felvételen nem hallható, hogy a panaszost a rendőrök a „törvény nevében” bármilyen magatartással való felhagyására felszólították volna.

Megjegyzi a Testület, hogy álláspontja szerint önmagában a rendőrök verbális számon kérése nem alkalmas arra, hogy megalapozza a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését. Annak gyanújához a Testület álláspontja szerint vagy aktív, tevőleges, az intézkedés céljának ellenszegülő – de a rendőr személyét fizikailag nem támadó – magatartás szükséges, vagy egy intézkedés végrehajtását gátló passzív magatartás, szándékos nem cselekvés.

c) Számba véve az előállítás jogalapja és a felhívott szabálysértési tényállás kapcsán a Testület által fentebb rögzített általános követelményeket, a panaszos előállítása akkor lenne jogszerűnek minősíthető, ha

- egy nem nyilvánvalóan jogszerűtlen rendőri intézkedéssel szemben ellenszegülést tanúsított volna,
- az eljáró rendőrök felszólították volna ezen ellenszegülő magtartás abbahagyására,
- azonban a panaszos ezt figyelmen kívül hagyva az intézkedéssel szembeni ellenállását fenntartotta volna.

Az, hogy a helyszínen egy nem nyilvánvalóan jogszerűtlen rendőri intézkedés zajlott, a Testület rendelkezésére bocsátott információk alapján megállapítható volt. Azzal kapcsolatosan ugyanakkor, hogy a panaszos ezen intézkedésnek ellenállt-e, már kétségek merülnek fel. Ilyen esemény a videofelvételeken ugyanis nem látható, a felek előadásában pedig erre vonatkozóan ellentmondás van. Hasonló megállapítás tehető azon további két feltétel kapcsán is, amelyek szerint a panaszost a rendőröknek fel kellett szólítaniuk az ellenállás abbahagyására, valamint, hogy ennek ellenére a panaszos az intézkedésnek továbbra is ellenállt. A konkrét esetben a Testület rendelkezésére álló bizonyítási eszközök alapján tehát nem voltak egyértelműen rekonstruálhatóak az előállítást megelőző események.

Figyelemmel ugyanakkor az intézkedés körülményeire, arra, hogy a rendőrök rövid idő alatt több személlyel szemben intézkedtek, jelentős volt az intézkedés alá ugyan nem vont, de a helyszínen tartózkodó személyek száma, és az események mindössze néhány perc alatt lezajlottak, a Testület nem tartotta kizárhatónak, hogy az előállítás feltételei a panaszos esetében teljesültek.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a jelen esetben nem volt kizárható szabálysértés továbbfolytatásának olyan szintű gyanúja, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra.

d) Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a 33. § (2) bekezdése alapján fogatosított előállítások esetén a jogalkotó a rendőr mérlegelési jogkörébe utalta az előállítás szükségességéről a döntést, ezért a Testületnek a jogalap fennállásakor is vizsgálnia kell, hogy az előállítás megfelel-e az arányosság követelményének.

Az Rtv. 15. § (2) bekezdése ugyanis kimondja: több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással jár.

A panaszos előállítására az ügy adatai szerint azért került sor, mert a rendőri intézkedésnek ellenállt és ezen magatartásával szabálysértést valósított meg. A konkrét esetben tehát vizsgálni kellett azt, hogy az adott körülmények között szükség volt-e a panaszos előállítására annak érdekében, hogy a panaszos rendőri intézkedéssel szembeni ellenszegülését megtörjék és a szabálysértési eljárás lefolytatásához szükséges adatait meg tudják állapítani a rendőrök.

A Testület annak a körülménynek tulajdonított döntő jelentőséget az eset vizsgálata kapcsán, hogy a rendőrök az intézkedésük eredeti célját (csendhárító magatartás megszüntetése) már a dobosok kiemelésével, és előállításával elérte, ezek után pedig kiemeléssel a helyszínről elkülönítették az intézkedést kifogásoló személyeket is. A felvételen is látszik, hogy elvezették őket a közelben várakozó szolgálati gépjárműhöz. Itt már lehetősége lett volna a rendőrségnek, hogy az így kiemelt és intézkedés alá vont – időközben valószínűleg már kevésbé felfokozott lelki állapotú – személyeknek az eljárás lefolytatásához szükséges személyazonosságát igazoltatás útján megállapítsa, így beszállításuk a rendőrségre szükségtelen volt a fenti célok (személyazonosság megállapítása, ellenszegülés megtörése) érdekében.

A Testület álláspontja szerint tehát nem volt az előállításnak olyan célja, amely csak a szabadság előállításával történő korlátozásával volt elérhető, mivel a panaszos ellenállásának megtöréséhez, illetőleg a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség miatti szabálysértési eljárás lefolytatásához szükséges adatok megszerzéséhez elegendő lett volna a panaszos helyszíni visszatartása és igazoltatása. A csendhárítást pedig már megszüntették a rendőrök a dobosok előállításával, azzal összefüggésben a panaszos elleni fellépés nem volt indokolt.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

Noha a Testület érdemben, erre irányuló panasz hiányában nem vizsgálhatta a dobosok előállítását, indokoltnak tartja megjegyezni, hogy osztotta a jogi képviselő azon álláspontját, amely szerint a dobosokat szét kellett volna választani a tömegtől, amely során figyelemmel kellett volna lenni arra a tényre, hogy a korábbiakban már kiket vontak intézkedés alá, illetőleg kik nem engedelmességek a rendezői és a rendőri felszólításoknak.

A Testület határozott véleménye szerint ilyen méretű tömeg esetén a rendőröknek közvetlenül az előállítások megkezdése előtt az intézkedés szakszerű és biztonságos befejezése érdekében hangosan és érthetően – hangszóró útján – egyértelmű utasításokkal kellett volna ellátnia a tömeget, hogy az ott tartózkodók számára egyértelmű legyen a rendőri intézkedések mibenléte, és az, hogy mi a rendőrök részéről az elvárt magatartás. A rendőri erők tisztában voltak azzal a körülménnyel, hogy a rendezvényen résztvevők a dobolók mellett állnak, ezért különösen indokoltnak mutatkozott volna az a megoldás, hogy egyrészt határozottan fellépve egyértelmű utasításokat adjanak a tömegnek, az elvárt magatartásról, illetve arról, hogy mi az intézkedés oka, másrészt hogy, szétválasszák az intézkedés által célzott személyeket (dobosok) az egyéb jelenlévőktől, aminek nem volt szükségszerű módja, hogy a doboknál lévő személyeket „kivonszolják” a tömegből. Az arányosság követelményeire is figyelemmel a legkisebb jogkorlátozással járó eszközt kellett volna az intézkedő rendőröknek választani, így tehát először a felszólítást kellett volna megismételni az előállítás kilátásba helyezésével, és amennyiben ez eredménytelen lett volna, akkor lehetett volna az előállításokat megkezdeni.

Egy ilyen egyértelműen irányított szituációban a – felfokozott hangulatú – tömeg is nyilvánvalóan másként reagált volna a rendőri intézkedésre.

A Testület a fenti érvelés okán tehát arra az álláspontra helyezkedett, az utolsó felszólítást követően eltelt – rendőrségi iratokban szereplő 10-15 perc, illetve tanúvallomásokban megjelölt 20-30 perces időtartam a rendezvény jellegére tekintettel mindenképpen aránytalanul hosszú, éppen ezért a jelenlévők közül számos személy nem tudhatta, hogy mi az elvárt magatartás.

ii) Tekintettel arra, hogy már magát az előállítást is alapjogot sértőnek ítélte, a Testület általában nem szokta elvégezni az intézkedés időtartamának elkülönült értékelését, azonban jelen esetben több olyan – a rendőrségi gyakorlatban gyakran megjelenő – visszásságot is észlelt, ami miatt indokoltnak tartotta a külön vizsgálatot.

Jelen ügyben az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos előállítása 3 óra 30 perctől 5 óra 20 percig, azaz 1 óra 50 percig tartott.

Az előállítás időtartamával kapcsolatban az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése azt tartalmazza, hogy a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot *csak a szükséges ideig*, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja.

A rendőri jelentések is azt tartalmazzák, hogy a panaszost nem hallgatták meg, csupán adminisztratív jellegű intézkedések történtek a rendőrkapitányságon (adatok egyeztetése, körülmények tisztázása, az előállítás miatt szükséges adminisztráció elvégzése).

Tehát tényként rögzíthető, hogy a rendőrkapitányságon a panaszossal szemben semmilyen érdemi eljárás cselekményt nem fogantatosítottak, a személyazonosságának megállapítása pedig maximum 10-15 percet vehetett igénybe. A Testület álláspontja szerint további jogsértését idézett elő az, hogy a panaszost szükségtelenül helyezték az előállító helyiségbe, valamint tárgyainak letétele is teljesen szükségtelenül történt meg, tovább növelve az így szükségessé váló adminisztrációs feladatokat.

A Testület álláspontja szerint nem történt olyan érdemi intézkedés a rendőrség részéről, amely a panaszos jelenlétét igényelte volna, ezért a Testület arra az álláspontra

helyezkedett, hogy a fenti jogsértést súlyosbítja az a tény, hogy a panaszos előállításával 1 óra 50 percig korlátozták a panaszos személyes szabadságát.

3) A Testület ezt követően a kényszerítő eszköz alkalmazásának jogszerűségét vizsgálta.

A kényszerítő eszközök alkalmazásának általános szabályaként az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 47. §-a értelmében a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

Az Rtv. 48. §-a úgy rendelkezik, hogy a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

A fentieket a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 41. §-a tovább finomítja:

41. § (1) „Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt,

- a) aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető,
- b) aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, valamint az intézkedésben közreműködőt megtámadja,
- c) akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg,
- d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg,
- e) aki önkárosító magatartást tanúsít vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget,
- f) akinek fogvatartása során kísérését rendelték el, és a kísért személy veszélyessége azt indokolja, vagy
- g) akit egyedül intézkedő rendőr állít elő.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

- a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,
- b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,
- c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.

A (3) bekezdés szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

- a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint
- b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A panaszos előadása szerint rendőrök minden előzmény nélkül megragadták, kezét hátrafeszítették és megbilincseltek.

A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben az Rtv. 47. § alapján testi kényszert és az Rtv. 48. § d) pontja alapján bilincset alkalmaztak. A panaszos aktívan ellenállt a testi kényszernek, ezért figyelmeztetést követően megbilincseltek.

A kapitányságvezető későbbi átiratában előadta, hogy a figyelmeztetés megtörténte tévesen került a jelentésbe, mivel a figyelmeztetés az intézkedés eredményességére és a körülményekre tekintettel nem hangzott el.

A videofelvétel látható, ahogyan a panaszost két rendőr hátracsavart karral vezeti, majd a rendőrök és a panaszos megállnak egy földre tepert férfi mellett, a panaszos kiabál, ezután elvezetik.

a) Tekintettel arra, hogy a felek előadása között ellentmondás van tekintetben, hogy a panaszos tanúsított-e olyan mértékű ellenállást, ellenszegülést, ami csak testi kényszerrel volt megtörhető és ezen ellentmondás feloldásában a videofelvétel sem nyújtott segítséget, mivel azon a panaszossal szembeni intézkedés kezdete nem látható, a Testület nem tudta rekonstruálni ezen eseményeket, és nem tudott döntené abban a kérdésben, hogy a panaszossal szemben a testi kényszer alkalmazására kellő jogalap birtokában került-e sor. **Mindezek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltóságából levezethető testi épséghez való jogának sérelme a testi kényszer alkalmazása kapcsán nem megállapítható.**

b) Ugyanakkor a bilincselés kapcsán a Testület az alábbiakra jutott.

A videofelvételek tanúsága szerint az intézkedést legalább négy rendőr biztosította, miközben a kb. 55 kg súlyú, kisméretű panaszost két nála jóval nagyobb rendőr hátracsavart kézzel elvezette. A videofelvétel nem látható, hogy a panaszos aktívan ellenállna, verbálisan ugyan nehezményezi a barátjával szembeni intézkedést, de magatartása legfeljebb a Szolgálati Szabályzat 39.§ (2) bekezdés szerinti passzív ellenszegülésnek minősülhet.

Figyelemmel az Rtv. 15.§ és 16. §-ában előírt arányossági követelményekre a Testület álláspontja szerint indokolatlan volt a panaszossal szemben a bilincs alkalmazása, mivel a panaszos nem tanúsított olyan mértékű ellenszegülést, ami testi kényszer alkalmazásával ne lehetett volna megtörni.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a bilincs alkalmazása miatt.

4) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök rálökték a kedvese mellé a motorháztetőre, majd a falnak szorították, ezután pedig megmotozták.

A rendőri jelentések nem tesznek arról említést, hogy miként fogatosították a ruházatátvizsgálást, csupán az előállítás alá vont személyek átvizsgálásának tényét rögzítették.

A rendelkezésre álló felvételeken a ruházatátvizsgálás nem látszik.

Az Rtv. 31. § a ruházat átvizsgálás kapcsán az alábbiakat rögzíti: Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja. A ruházat átvizsgálását - halaszthatatlan eset kivételével - az intézkedés alá vonttal azonos nemű személy végezheti. Az intézkedés nem történhet szemérem sértő módon.

A rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008. (OT 10.) ORFK utasítás melléklete részletesen tartalmazza az egyes intézkedési taktikák leírását. A Ruházatátvizsgálásról szóló rész kifejezetten rendelkezik a falnál, illetve a falnál álló helyzetben történő átvizsgálásról, ahol az intézkedés alanyát a falnak támasztva kell átvizsgálni.

A Testület álláspontja szerint a gépjárműnek nekitámasztás megfelel a fenti utasítás szabályainak, mivel a célja, hogy az átvizsgálás alá vont személyt stabil, ellenőrizhető helyzetbe helyezze.

Ugyanakkor mivel a Testület a fentiekben kifejtette, hogy álláspontja szerint a panaszos előállítása jogszerűtlen volt, ebből következik, hogy az előállítás során, annak biztonságos lebonyolítása érdekében alkalmazott ruházatátvizsgálás is jogszerűtlen volt, még akkor is, ha önmagában az átvizsgálás végrehajtásának a konkrét módja megfelelt az előírásoknak.

A Testület álláspontja szerint a ruházatátvizsgálás kapcsán tehát sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

5) A Testület ezután a szolgálati fellépés módját vizsgálta, amellyel kapcsolatban a következő megállapításokat teszi.

A jogi képviselő beadványában sérelmezte, hogy a rendőrök teljes mértékben figyelmen kívül hagyták és teljesen önkényesen, „pofára” vonták intézkedés alá a személyeket.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ugyanezen szakasz (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.

A rendőri intézkedés alakításait tovább részletezi a Szolgálati Szabályzat 5. §-ának (1) és (2) bekezdése. A hivatkozott jogszabályhelyek szerint az intézkedést a rendőr – az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelgéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja. A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel a fentiek intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.

A Testület kiemelt jelentőséget tulajdonít az intézkedés alá vontak tájékoztatásának, hiszen csak az állampolgárok megfelelő informálása mellett érvényesülhet megfelelően a jogbiztonság elve.

A rendőrségi iratok a panaszos állításával megegyezően azt tartalmazták, hogy a szolgálati fellépés szabályainak a jogszerű intézkedés elleni engedetlenséget tanúsító személyek – így a panaszos – vonatkozásában annak nem tettek eleget, mivel az az intézkedés szakszerű és biztonságos lefolytatását veszélyeztette volna. A rendőrségi iratok arról sem számolnak be, hogy a rendőrök fenti kötelezettségüket utóbb eleget tettek volna.

A Testület, figyelemmel a rendezvény jellegére, és az ott történetekre, elfogadta a rendőrség azon álláspontját, miszerint az intézkedés megkezdése előtt az Rtv. 20. § (2) bekezdése által megkívánt közlés teljesítése veszélyeztette volna az intézkedés eredményességét. Ugyanakkor ebben az esetben a rendőröknek a foganatosított intézkedés befejezésekor kellett volna eleget tenniük a tájékoztatási kötelezettségüknek, ennek ellenére a rendőrségi iratok ilyenről egyáltalán nem számoltak be. (Csupán az előállítás okának közlését dokumentálták a jelentések.) Olyan esetekben, amikor a rendőrség a panaszos állítására vonatkozóan nem nyújt az adott kérdésben felvilágosítást, töretlen gyakorlata szerint a Testület elfogadja a panaszosi állítását a történések valós leírásaként. Ennek megfelelően a Testület az alapjogsértés vizsgálata során azon tényből indult ki, hogy a rendőrök nem közölték a panaszossal a nevüket és azonosító számukat.

A Testületnek szükséges megjegyeznie, hogy mind az Rtv., mind pedig a Szolgálati Szabályzat a rendőr nevének és az azonosító számának szóbeli közlését minden egyéb feltétel meglététől függetlenül kötelezővé teszi.

Mindezek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrök igazolásának elmaradása okán sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

6) A panaszos beadványának mellékleteként úgy nyilatkozott, hogy a rendőrök durván, sértő hangnemben beszéltek vele.

Ezzel szemben a rendőrkapitány átirata szerint a rendőr ugyan határozottan léptek fel, de nem beszéltek durva vagy sértő módon a panaszossal és társaival.

A Testület vizsgálatának alapját az Rtv. alapelvi szintű rendelkezése [2. § (1) bekezdés] képezte. Ez a rendelkezés ugyan kívül esik az Rtv. 92. § (1) bekezdésében megjelölt, az Rtv. IV., V. és VI. fejezetén, ugyanakkor azokat a Testület az eljárása során minden esetben figyelembe veszi, és értékeli. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Testület gyakorlata és korábbi megállapításai szerint ez a jogszabályhely olyan kötelezettséget ró a rendőrségre, miszerint az intézkedő rendőröknek a fennálló pozitív, tehát alapjogvédelmi kötelezettségen túl, tartózkodniuk kell minden olyan magatartástól és cselekménytől, mely az Rtv. 15. §-ának összevetésében is – az intézkedéssel szükségesen vagy elkerülhetetlenül együtt járó jogkorlátozás mértékén túl – indokolatlan vagy szükségtelen vagy akár túlzott jogsérelmet okoz az intézkedés alá vont állampolgárok alapvető jogaiban, így különösen emberi méltóságukban.

Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Szükséges még utalni az Rtv. 16.§ (4) bekezdésére is, amely kimondja, hogy a rendőr nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni. A rendőr az ilyen magatartás tanúsítójával szemben, annak megakadályozása érdekében, a szolgálati beosztására, a rendfokozatára, személyére tekintet nélkül köteles intézkedni.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök iratokban foglalt előadása oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy az további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

Az ismertett tényállítások között meghúzódo ellentét feloldhatatlansága miatt a Testület úgy foglalt állást, hogy az a rendőri magatartás és bánásmód emberi méltóságot sértő volta nem megállapítható.

7) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem engedték, hogy magához vegye a táskáját és az iratait, ami így a helyszínen maradt.

A rendőri jelentések ezzel szemben arról számolnak be, hogy a panaszos nem jelezte feljűk, hogy vagyontárgyai a helyszínen maradtak.

Az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat nem tartalmaz arra konkrét rendelkezést, hogy milyen kötelezettségei vannak olyan esetben a rendőrnek, ha az intézkedés helyszínén vagyontárgy marad őrizetlenül. A Szolgálati Szabályzat mindössze a lakásból való előállítás esetére tartalmaz vagyonsvédelmi előírásokat. (A 15. § (1) bekezdése szerint, ha az Rtv. 33-34. §-ai, illetve 37. §-ának b) és c) pontja alapján a személyt a lakásából szállítják el, szükség esetén a lakásban maradó vagyontárgyait a rendőr biztonságba helyezi, tanúk jelenlétében az üresen maradó lakást lepecsételi.)

A Testület emellett hivatkozik az Rtv. 2. §-ban foglalt – fent említett – kötelezettségekre, illetve az Rtv. 17. § (1) bekezdésének előírásaira, miszerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök iratokban foglalt előadása oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy az további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

Az ismertett tényállítások között meghúzódo ellentét feloldhatatlansága miatt a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tulajdonhoz való jogának a sérelme nem megállapítható.

8) A panaszos sérelmezte, hogy a panasztételi lehetőségekről nem kapott tájékoztatást, csupán adtak nekik egy papírt a jogvédő szervezetekről, hogy odamehetnek

A rendőri jelentések szerint a panaszost tájékoztatták a panasztételi lehetőségeiről, illetve az igazolás melléklete tartalmazza a jogvédő szervezetek elérhetőségeit. Az előállításról szóló jelentés ugyanakkor csak azt tartalmazza, hogy a Testülethez fordulás lehetőségéről tájékoztatták a panaszost, a rendőrségi panaszjárásról nem.

A Testület ismét utal az Rtv. 20. § (2) bekezdésére, illetve az Rtv. 24. §-ára, ami a rendőrség általános tájékoztatási kötelezettségét rendezi.

A jelen esetben a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök iratokban foglalt előadása oly mértékben vannak ellentmondásban, hogy az további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában az ellentmondás nem oldható fel.

Az ismertett tényállítások között meghúzódo ellentét feloldhatatlansága miatt a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme a panasztételi lehetőségről szóló tájékoztatás elmulasztására vonatkozó kifogás kapcsán nem megállapítható.

Ugyanakkor ismét felhívja a Testület a rendőrség figyelmét arra, hogy a panasztételi lehetőségről szóló tájékoztatásnak minden esetben teljes körűnek kell lennie, azaz ki kell terjedni a rendőrségi panaszjárás megindításának és a Testülethez fordulás lehetőségére is, és tartalmaznia kell a panasz előterjesztésére nyitva álló határidőket is, különös figyelemmel arra, hogy a két jogorvoslati út megindításának határideje egymástól eltér.

A rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett a dobosok magatartása miatt. A panaszos vonatkozásában a Testület nem tudta megfelelően rekonstruálni az eseményeket az előállítás jogalapja tekintetében, azonban még amennyiben a rendőrség szerinti jogalap fenn is állt, az előállítás akkor is aránytalannak tekinthető az Rtv. 15.§-a alapján, ezért sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

A testi kényszer vonatkozásában a Testület szintén nem tudta rekonstruálni az eseményeket, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható, ugyanakkor a rendőrség által megjelölt bilincselési okok a videofelvétel tanúsága szerint nem álltak fent, illetve a bilincs alkalmazása aránytalan volt, ezért sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

Tekintettel arra, hogy a Testület az előállítását jogszerűtlennek minősítette, az ennek kapcsán foganatosított ruházatátvizsgálás is alapjog-sértő, ami kapcsán sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

A szolgálati fellépésre vonatkozó kifogás kapcsán a Testület megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

A hangnemmel kapcsolatos kifogás kapcsán a Testület ismertetett tényállítások között meghúzódo ellentét feloldhatatlansága miatt úgy foglalt állást, hogy az a rendőri magatartás és bánásmód emberi méltóságot sértő volta nem megállapítható. A rendőrség vagyoni védelmi kötelezettségével kapcsolatos kifogás kapcsán ugyan ezen okból a Testület szintén úgy foglalt állást, hogy a panaszos tulajdonhoz való jogának a sérelme nem megállapítható. Miként a panasztételi lehetőségről szóló tájékoztatás elmulasztására vonatkozó kifogás kapcsán sem megállapítható a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának a sérelme.

A megvalósult alapjogsértés a Testület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokoltá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület az Rtv. 93. §-ának (6) bekezdése szerint a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2014. június 12.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET